

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

MINERVA

2019-2022

Strengthening Research Management and
Open Science Capabilities of HPIs in Moldova and Armenia

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՆԵՃԱԿԱՆ
ՏՆՏԵՍԱԳՐԱԿԱՆ
ԿԱՄԱԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՊՏԸ ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ
ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ, ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ
ԵՎ ԽԹԱՆՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ
ԱՍՊԻՐԱՆՏԱԿԱՆ ԵՎ ՀԱՅՅՈՐԴԱԿԱՆ
ԿԱԶՄԻ ՀԱՐՑՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ

2020

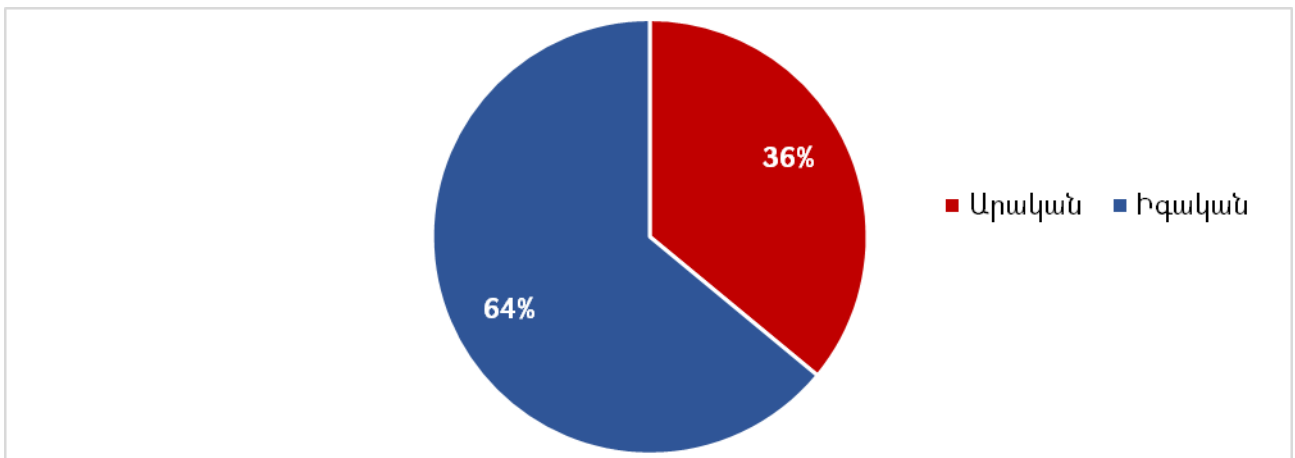
«Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի գիտահետազոտական գործունեության կարգավորման, իրականացման և խթանման վերաբերյալ» ասպիրանտական և հայցորդական¹ կազմի հարցումն իրականացվել է ՀՊՏՀ-ում, ԵՄ «Էրագմուս+» ՀԳՁ նախագծի «Հետազոտությունների կառավարման և բաց գիտության կարողությունների հզորացումը Մոլդովայի և Հայաստանի բուհերում (Minerva)» ծրագրի շրջանակում՝ Հետազոտողների եվրոպական խարտիայի 40 չափանիշներին ՀՊՏՀ-ի համապատասխանության գնահատման գիտահետազոտական ոլորտի ինքնավերլուծության նպատակով:

Գիտահետազոտական ոլորտի ինքնավերլուծությունն անհրաժեշտ է Հետազոտողների համաեվրոպական հարթակին՝ EURAXESS-ին անդամակցելու համար: ՀՊՏՀ-ն ակնկալում է ստանալ գերազանցության աստիճան՝ նոր հնարավորություններ ստեղծելով հետազոտական ոլորտում միջազգային համագործակցության ընդլայնման համար:

Անանուն հարցումն իրականացվել է էլեկտրոնային եղանակով՝ Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի Moodle (<https://moodle.asue.am/>) հարթակում: Հարցաթերթի նմուշը ներկայացված է հավելվածում:

Հարցմանը մասնակցել է ՀՊՏՀ ասպիրանտական և հայցորդական կազմի 50 ներկայացուցիչ (հետազոտող), որոնք կազմում են թիրախային խմբի 61.7%-ը:

Հարցվածների 64%-ն իգական սեռի ներկայացուցիչներ են, իսկ 36%-ն՝ արական (զծապատկեր 1):

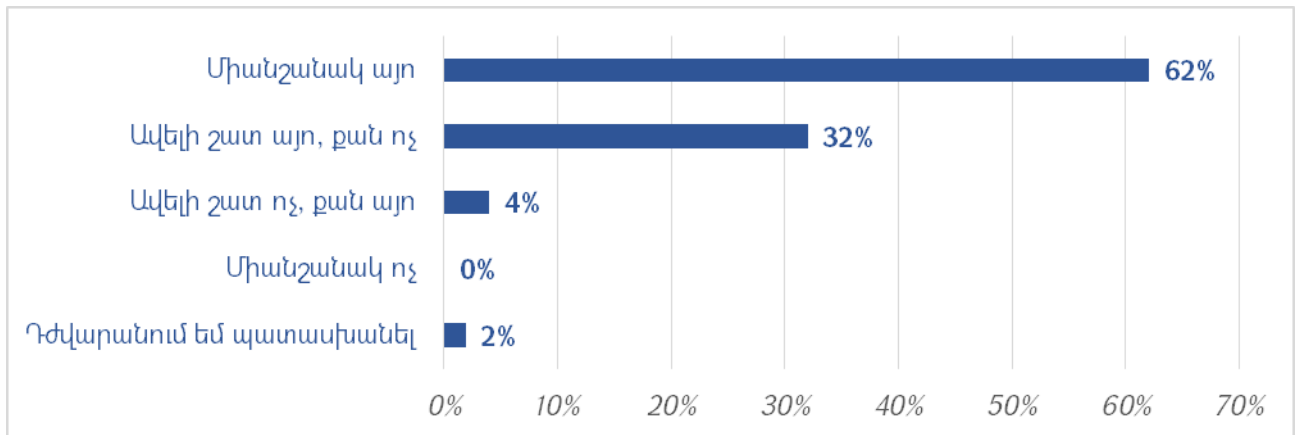

Գծապատկեր 1. Հարցվողների սեռային համամասնությունը

Հարցմանը մասնակից ասպիրանտների և հայցորդների 62%-ը համոզված է, որ ՀՊՏՀ-ում կարևորվում են հետազոտական ազատության հիմնարար սկզբունքները, որոնք արտահայտվում են հետազոտական թեմաների, ուղղությունների, մեթոդաբանության ազատ ընտրության և ազատ կամարտահայտության հնարավորությամբ՝ հաշվի առնելով ֆինանսական, էթիկական և այլ բնույթի սահմանափակումները: 32%-ը խնդրի վերաբերյալ դրսևորում է որոշակի վերապահումներ՝ հարցին տալով «ավելի շատ այո, քան ոչ» պատասխանը: Հարցվածների 4%-ը կարծում է, որ հետազոտական

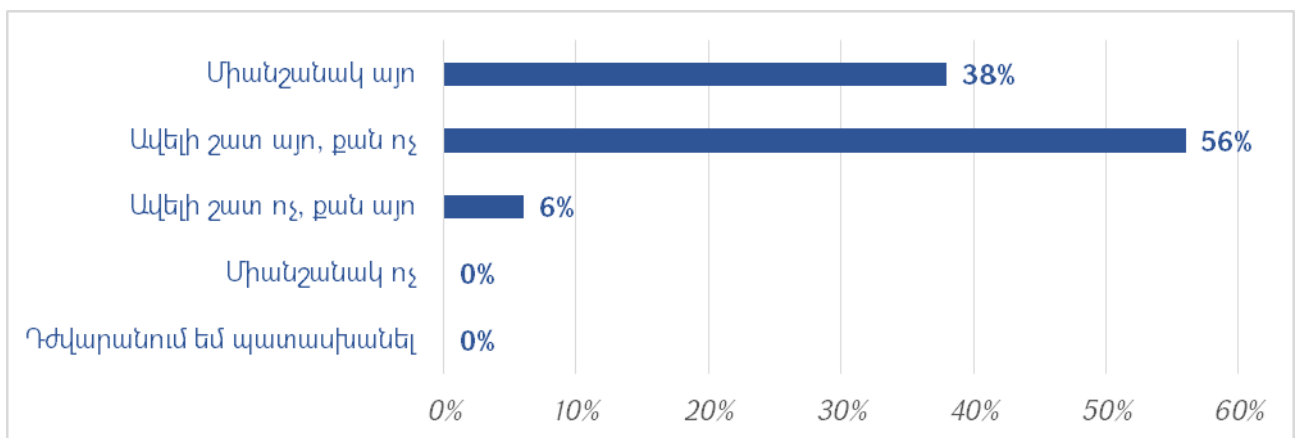
¹ Այսուհետ՝ ասպիրանտ, ներառում է նաև ՀՊՏՀ հայցորդներին:

ազատության հիմնարար սկզբունքները ՀՊՏՀ-ում շատ ավելի չեն կարևորվում, քան կարևորվում են: Ասպիրանտների ու հայցորդների շրջանում տվյալ հարցադրմանը չի տրվել «միանշանակ ոչ» պատասխան, իսկ 2%-ն ընդհանրապես դժվարացել է պատասխանել (գծապատկեր 2):

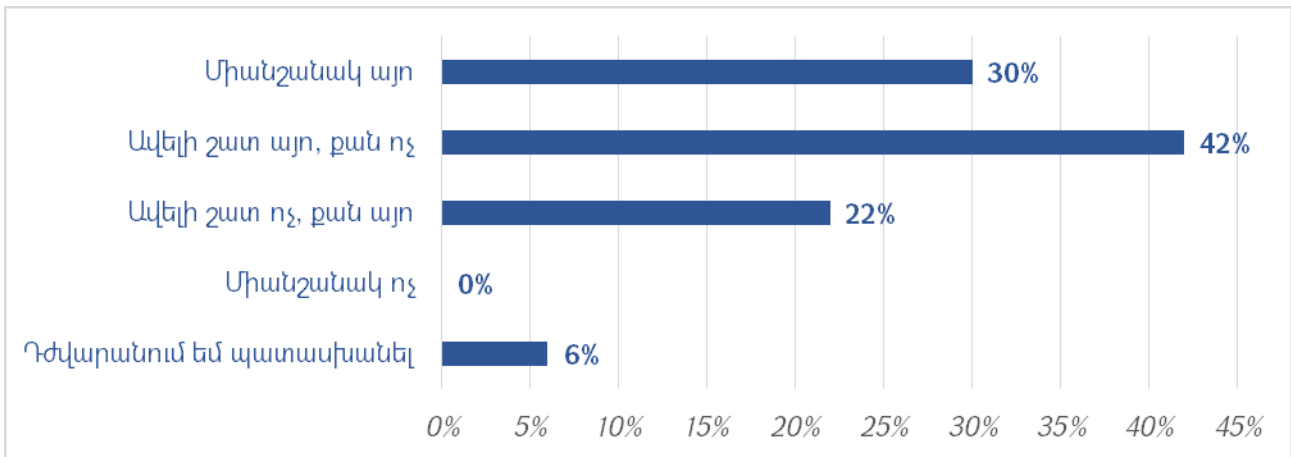
Գծապատկեր 2. «ՀՊՏՀ-ում կարևորվում են հեղափոխական ազատության հիմնարար սկզբունքները (հեղափոխական թեմաների, ուղղությունների, մեթոդաբանության ազատ ընտրություն, ազատ կամարտահայտություն՝ հաշվի առնելով ֆինանսական, էթիկական և այլ բնույթի սահմանափակումները)» պնդման պատասխանները

Միաժամանակ, բուհական, ոլորտային, ազգային և ինստիտուցիոնալ մակարդակներում կիրառվող հետազոտությունների իրականացման էթիկական սկզբունքների և ստանդարտների մասին տեղյակ է հետազոտողների 38%-ը, մյուս 56%-ը թեև տեղյակ է գործող պահանջներին, սակայն համոզված չէ, թե տիրապետում է ողջ անհրաժեշտ տեղեկատվությանը, 6%-ը նշում է, որ ավելի շատ տեղյակ չէ, քան տեղյակ է հետազոտությունների իրականացման էթիկական սկզբունքներին և ստանդարտներին: Հարցադրմանը «միանշանակ ոչ» և «դժվարանում եմ պատասխանել» պատասխան չի տրվել (գծապատկեր 3):

Գծապատկեր 3. «Տեղա՛կ եք արդյոք հեղափոխությունների իրականացման էթիկական սկզբունքների և ստանդարտների մասին, որոնք կիրառվում են բուհական, ոլորտային, ազգային և ինստիտուցիոնալ մակարդակներում» հարցի պատասխանները

Այն հարցում, որ ՀՊՏՀ-ում իրականացվող գիտահետազոտական աշխատանքների կատարման ընթացքում պահպանվում են գրագողության կանխարգելման և ակադեմիական էթիկայի կանոնները, վստահ է հարցվածների 30%-ը, համեմատաբար առավել մեծ կշիռ ունեն խնդրի վերաբերյալ «ավելի շատ այո, քան ոչ» պատասխանողները՝ 42%-ը, մինչդեռ 22%-ն առավել խնդրահարույց է համարում («ավելի շատ ոչ, քան այո») գրագողության կանխարգելման և ակադեմիական էթիկայի կանոնների պահպանումը: «Միանշանակ ոչ» պատասխանողներ հարցվածների շրջանում չկան, մինչդեռ հարցին դժվարացել է պատասխանել հարցվածների 6%-ը (գծապատկեր 4):

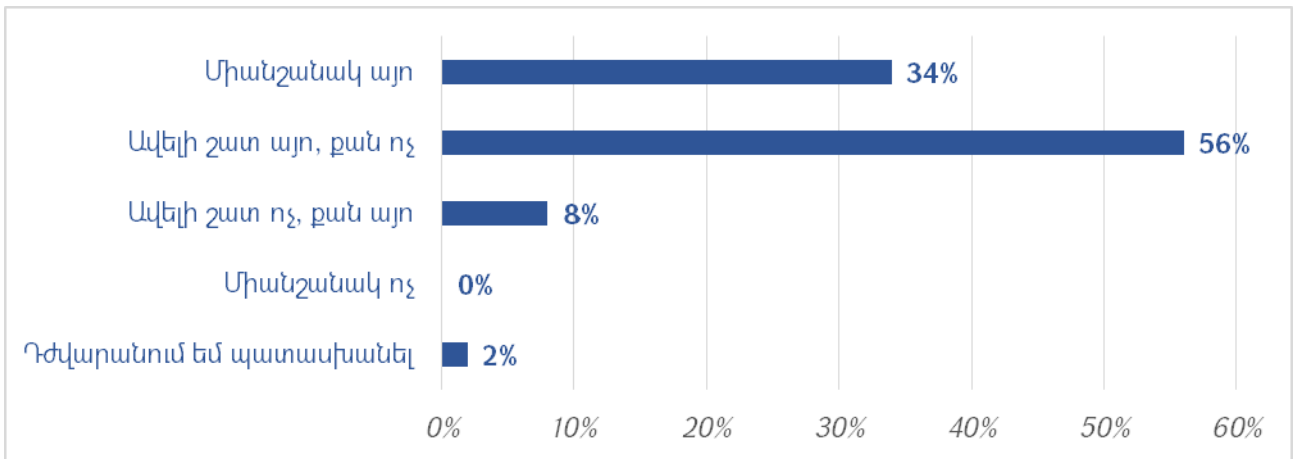
Գծապատկեր 4. «ՀՊՏՀ-ում իրականացվող գիտահետազոտական աշխատանքների կատարման ընթացքում պահպանվո՞ւմ են արդյոք գրագողության կանխարգելման և ակադեմիական էթիկայի կանոնները» հարցի պատասխանները

«Խնդրում ենք մատնանշել իրավիճակի շտկմանը նպաստող առաջարկություններ» բաց և ոչ պարտադիր հարցին ընդհանուր առմամբ պատասխանել է հարցվածների 12%-ը: Տրված պատասխանների վերլուծության արդյունքում ձևավորվել է հետևյալ պատկերը.

- ՀՊՏՀ-ում անհրաժեշտ է ներդնել հակագրագողության գործուն համակարգ:
- Հետազոտական աշխատանքն արժևորել և գնահատելիս հաշվի առնել դրա գիտական արժեքը, այլ ոչ թե հեղինակի գիտական կոչումը կամ պաշտոնը:

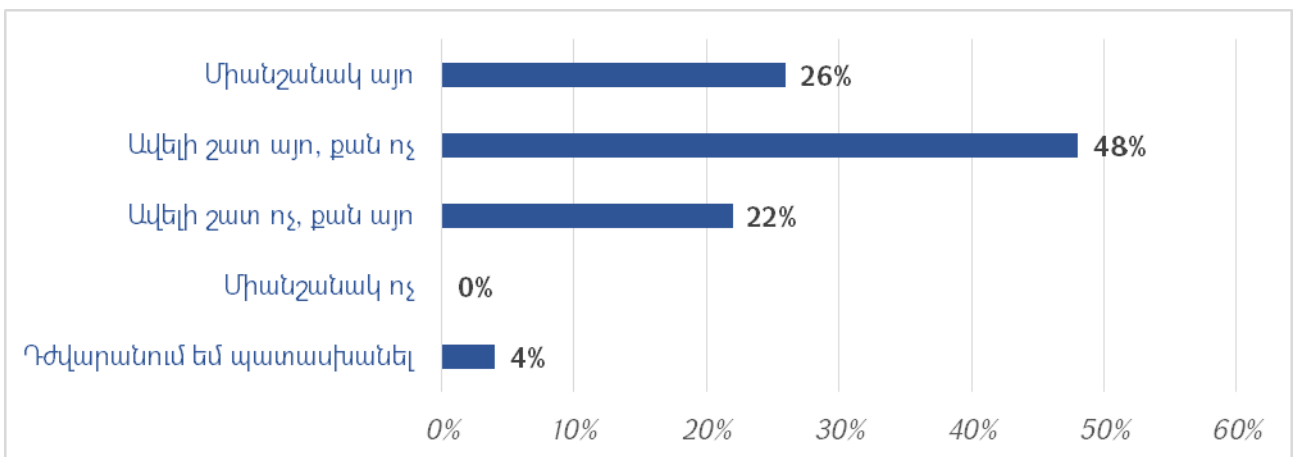
Հարցվածների 34%-ը միանգամայն տեղեկացված են իրենց հետազոտական հետաքրքրությունների ոլորտում սահմանված ռազմավարական նպատակների, հետազոտությունների իրականացման և հաշվետվողականության գործընթացի կարգավորման իրավական նորմերի, ընթացակարգերի և սկզբունքների վերաբերյալ, մինչդեռ 56%-ը կարծում է, որ ավելի շատ տեղեկացված է, քան ոչ, 8%-ը սեփական տեղեկացվածությանն առավել կասկածանքով է մոտենում («ավելի շատ ոչ, քան այո»): «Միանշանակ ոչ» պատասխանողներ հարցվածների շրջանում չկան, իսկ հարցին դժվարացել է պատասխանել հարցվածների 2%-ը (գծապատկեր 5):

Գծապատկեր 5. «Տեղեկացվա՛ծ եք արդյոք Ձեր կողմից իրականացվող հետազոտությունների ոլորտում սահմանված ռազմավարական նպատակների, հետազոտությունների իրականացման և հաշվետվողականության գործընթացի կարգավորման իրավական նորմերի, ընթացակարգերի և սկզբունքների մասին» հարցի պատասխանները

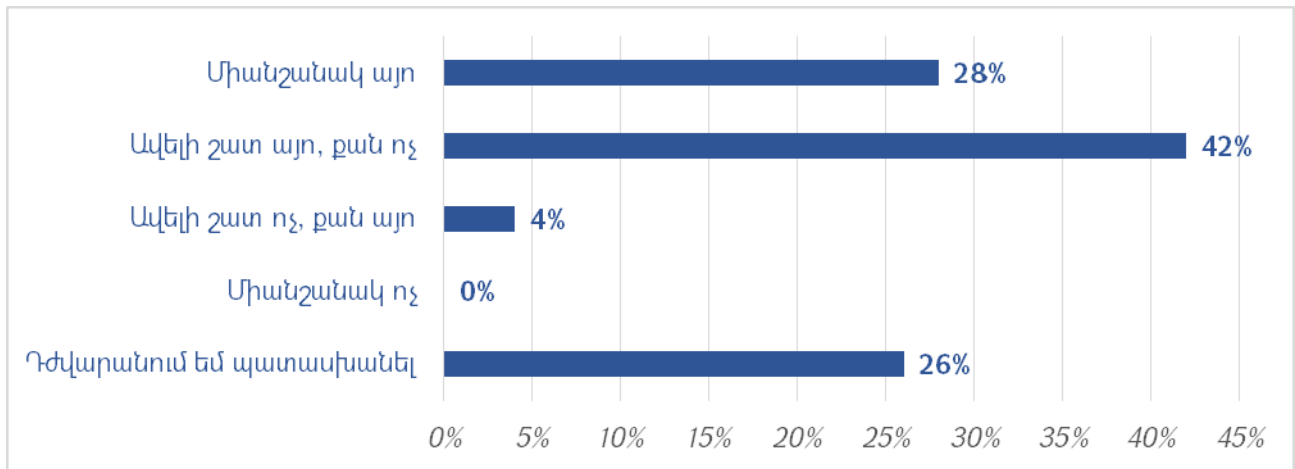
Հետազոտական գործընթացը կարգավորող իրավապայմանագրային դրույթներին (ազգային, ոլորտային, ինստիտուցիոնալ կարգավորումներ, մտավոր սեփականության իրավունք և այլն) լիարժեքորեն տիրապետում է հետազոտողների 26%-ը, 48%-ը դրանց տիրապետում է որոշակի վերապահումով («ավելի շատ այո, քան ոչ»), իսկ 22%-ը՝ մասնակիորեն («ավելի շատ ոչ, քան այո»): Հետազոտողների շրջանում հետազոտական գործընթացը կարգավորող իրավապայմանագրային դրույթներին չտիրապետողներ չկան, թեև նրանց շուրջ 4%-ը դժվարացել է պատասխանել հարցին (գծապատկեր 6):

Գծապատկեր 6. «Արդյո՞ք տիրապետում եք հետազոտական գործընթացը կարգավորող իրավապայմանագրային դրույթներին (ազգային, ոլորտային, ինստիտուցիոնալ կարգավորումներ, մտավոր սեփականության իրավունք և այլն)» հարցի պատասխանները

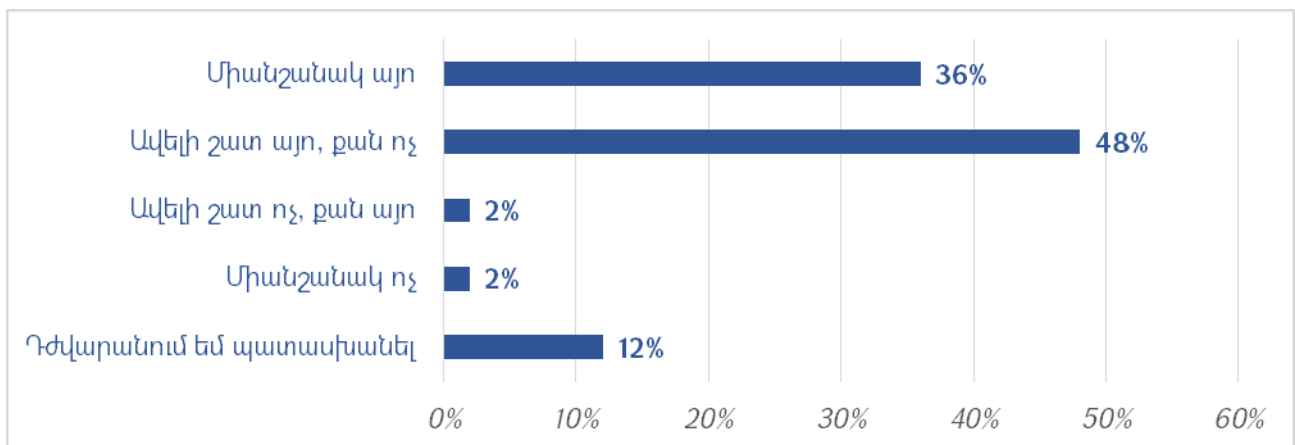
Հարցվածների 28%-ն անվերապահորեն համոզված է, որ ներքին և արտաքին ֆինանսավորմամբ իրականացվող հետազոտությունների համար համալսարանում գործում է հետազոտական գործունեության հաշվետվողականության թափանցիկ համակարգ, 42%-ը հավատացած է, որ թեև համակարգը գործում է, սակայն առկա են որոշակի թերություններ («ավելի շատ այո, քան ոչ»), 4%-ը կարծում է, որ առկա են այդ

համակարգի որոշ տարրերը միայն («ավելի շատ ոչ, քան այո»): Հարցվածները չեն կարծում, որ նշված համակարգը համալսարանում բոլորովին չի գործում, միևնույն ժամանակ, հարցին դժվարացել է պատասխանել հարցվածների 26%-ը (գծապատկեր 7):

Գծապատկեր 7. «Արդյո՞ք համալսարանում գործում է հեղափոխական գործունեության հաշվեքվողականության թափանցիկ համակարգ՝ ներքին և արտաքին ֆինանսավորմամբ իրականացվող հեղափոխությունների համար» հարցի պատասխանները

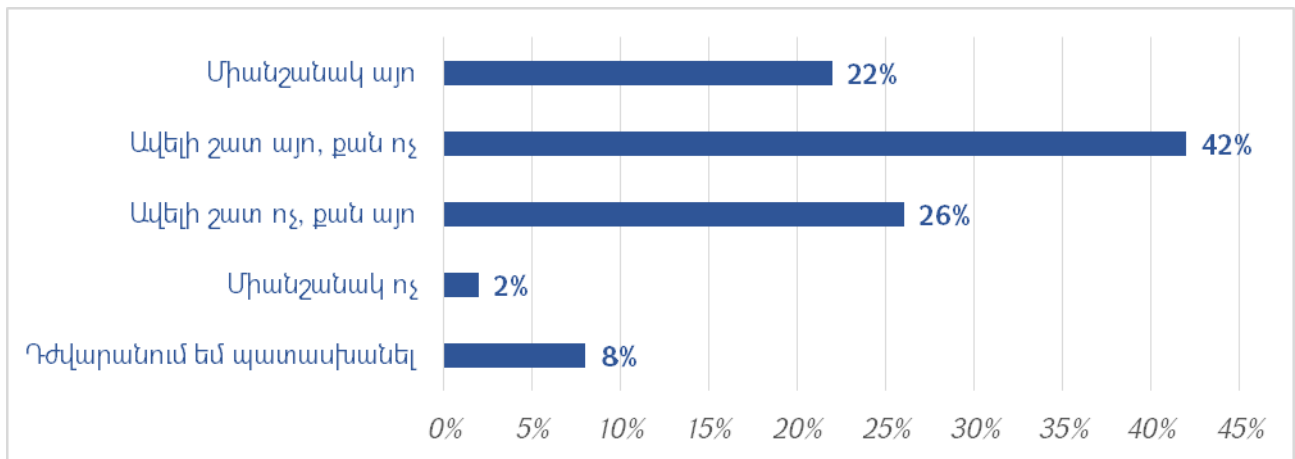
Հարցվածների 36%-ը հաստատապես պնդում է, որ համալսարանն ապահովում է աշխատանքային պայմանների և տեղեկատվական անվտանգության պատշաճ մակարդակ, 48%-ը ևս կարծում է, որ այդ ուղղությամբ գործարկվում են անհրաժեշտ միջոցառումներ՝ չբացառելով որոշակի թերացումների հավանականությունը, 2%-ը հակված է կարծելու, որ համալսարանը թերանում է այդ հարցում: Հարցվածների մյուս 2%-ը համարում է, որ համալսարանին չի հաջողվում ապահովել աշխատանքային պայմանների և տեղեկատվական անվտանգության պատշաճ մակարդակ: Հարցին դժվարացել է պատասխանել հարցվածների 12%-ը (գծապատկեր 8):

Գծապատկեր 8. «Համալսարանն ապահովում է աշխատանքային պայմանների և տեղեկատվական անվտանգության պատշաճ մակարդակ» պնդման պատասխանները

Շտապագրությունների միայն 22%-ն է հետևողական ջանքեր գործադրում իր իսկ կողմից իրականացված հետազոտության արդյունքների տարածման (իրազեկման), գործ-

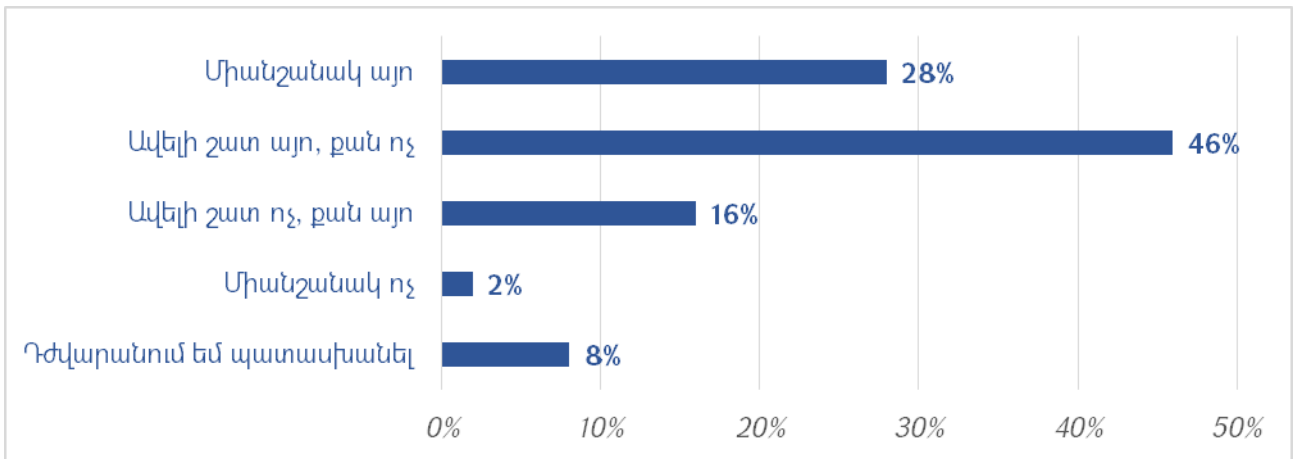
նական կիրառության և առևտրայնացման ուղղությամբ: Միաժամանակ, 42%-ը կարծում է, որ նման միջոցառումները թեև իր կողմից իրագործվում են, սակայն դեռևս լիարժեք չեն, հարցվածների 26%-ի համոզմամբ՝ նման միջոցառումները խիստ սահմանափակ և հատվածական բնույթ են կրում, իսկ 2%-ը կարծում է, որ հետազոտության արդյունքների տարածմանը (իրազեկմանը), գործնական կիրառությանը և առևտրայնացմանն ուղղված միջոցառումներ իր իսկ կողմից չեն ձեռնարկվում: Հարցվածների 8%-ը դժվարացել է պատասխանել հարցին (գծապատկեր 9):

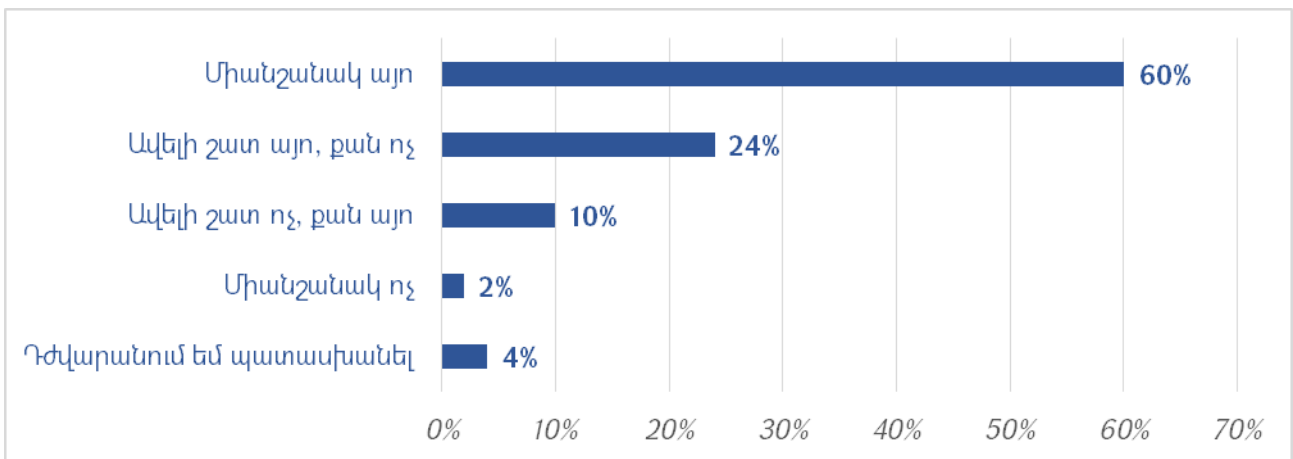
Գծապատկեր 9. «Արդյո՞ք ապահովում եք Ձեր կողմից իրականացված հետազոտության արդյունքի տարածումը (իրազեկումը), գործնական կիրառությունն ու առևտրայնացումը» հարցի պատասխանները

Հետազոտողների 28%-ը հանրամատչելի եղանակով լիարժեքորեն ապահովում է իր իսկ կողմից իրականացված հետազոտության արդյունքների հասարակական հասանելիությունը, 46%-ը հետազոտության արդյունքների հասարակական հասանելիությունն ապահովում է որոշակի վերապահումներով, 16%-ը կարծում է, որ նման միջոցառումները էապես սահմանափակ բնույթ են կրում, իսկ 2%-ն անկեղծ խոստովանում է, որ ընդհանրապես հակված չէ հետազոտության արդյունքների հասարակական հասանելիության ապահովմանը: Հարցվածների 8%-ը դժվարացել է պատասխանել հարցին (գծապատկեր 10):

Հարցվածների 60%-ը հաստատապես պնդում է, որ ՀՊՏՀ-ում խրախուսվում է ոչ խտրական վերաբերմունքը հետազոտողների նկատմամբ՝ այն չպայմանավորելով սեռով, տարիքով, սեռական կողմնորոշմամբ, քաղաքական հայացքներով, սոցիալ-տնտեսական կարգավիճակով և այլնով: Միաժամանակ, 24%-ի համոզմամբ՝ հետազոտողների նկատմամբ ոչ խտրական վերաբերմունքը ՀՊՏՀ-ում հիմնականում խրախուսվում է, թեև որոշ դեպքերում հնարավոր են բացառություններ: 10%-ի կարծիքով՝ բուհում խտրական մոտեցումն առավել տարածված է, և խտրականության բացառումն է հազվադեպ բնույթ կրում, իսկ 2%-ը պնդում է, որ ՀՊՏՀ-ում չի խրախուսվում հետազոտողների նկատմամբ ոչ խտրական վերաբերմունքը: Հարցին դժվարացել է պատասխանել հարցվածների 4%-ը (գծապատկեր 11):

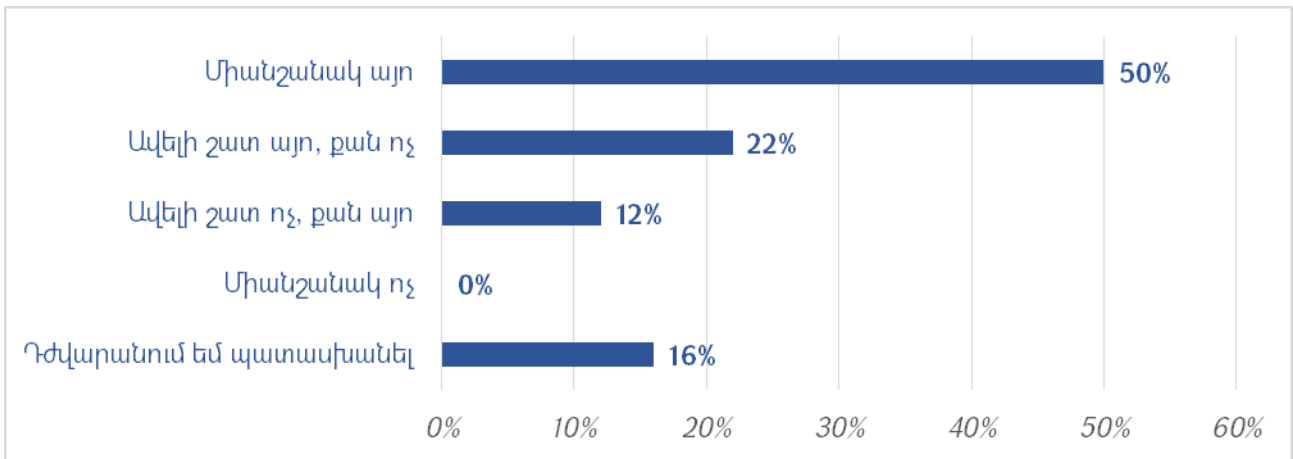
Գծապատկեր 10. «Արդյո՞ք ապահովում եք Ձեր կողմից իրականացված հետազոտության արդյունքի հասարակական հասանելիությունը՝ հանրամատչելի եղանակով» հարցի պատասխանները

Գծապատկեր 11. «ՀՊՏՀ-ում խրախուսվում է ոչ խտրական վերաբերմունքը հետազոտողների նկատմամբ (սեռով, տարիքով, սեռական կողմնորոշմամբ, քաղաքական հայացքներով, սոցիալ-տնտեսական կարգավիճակով և այլնով պայմանավորված)» պնդման պատասխանները

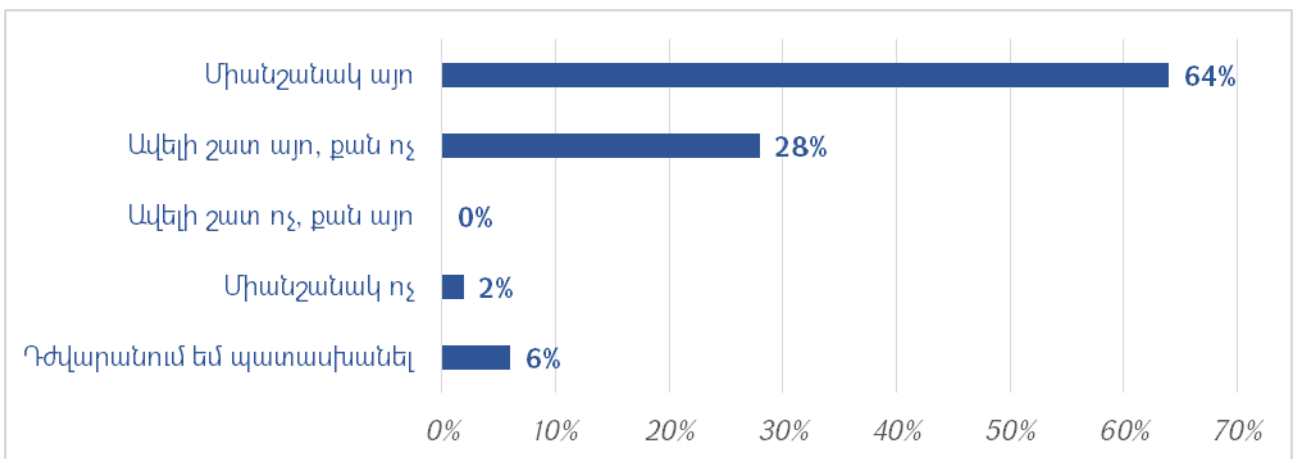
Հարցվածների 50%-ը հաստատապես պնդում է, որ ՀՊՏՀ-ի կողմից պարբերաբար և թափանցիկ կերպով գնահատվում է հետազոտողի գործունեությունը (հետազոտություններ, դասախոսական գործունեություն, գիտական ղեկավարում, ազգային և միջազգային համագործակցություն, շարժունություն): 22%-ն այն համոզմունքն ունի, որ այդ գործընթացում դեռևս առկա են որոշակի թերացումներ, մինչդեռ 12%-ը թերահավատորեն է վերաբերվում ՀՊՏՀ-ի կողմից հետազոտողի գործունեության պարբերական և թափանցիկ գնահատման իրողությանը, հարցման մասնակիցները կարծում են, որ նման գնահատում լիարժեքորեն չի իրականացվում: Հարցին դժվարացել է պատասխանել հարցվածների 16%-ը (գծապատկեր 12):

Գծապատկեր 12. «Վերագործողի գործունեությունը (հետագործություններ, դասախոսական գործունեություն, գիտական ղեկավարում, ազգային և միջազգային համագործակցություն, շարժունություն) ՀՊՏՀ-ի կողմից պարբերաբար և թափանցիկ կերպով գնահատվում է» պնդման պատասխանները

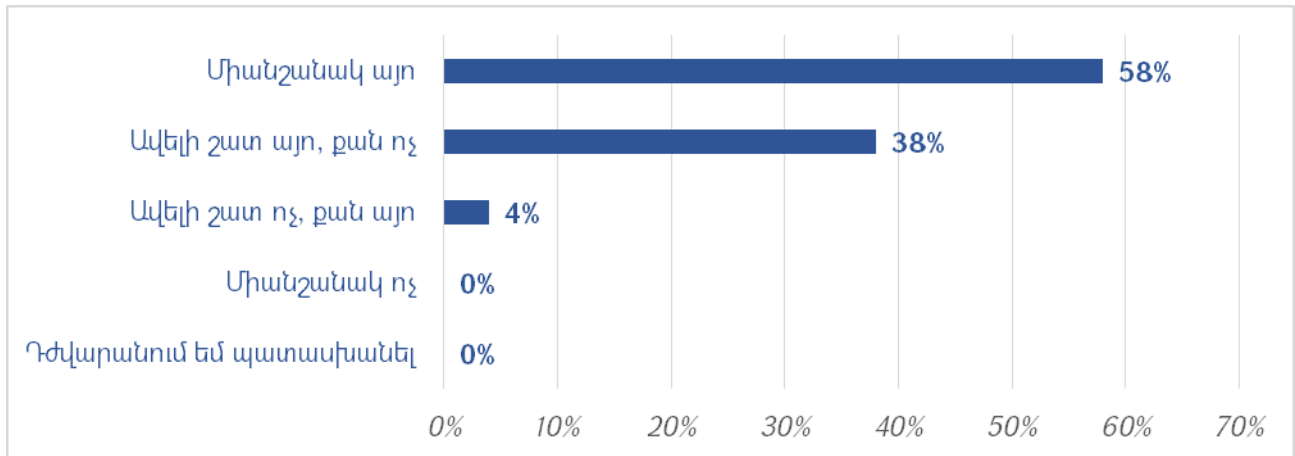
Հետազոտողների 64%-ը հավաստիացած է, որ հետազոտողների աշխատանքի ընդունման գործընթացը, ներառյալ ասպիրանտուրայի ընդունելությունը, հիմնվում է հստակ սահմանված չափանիշների վրա, բաց է, թափանցիկ, արդյունավետ և միջազգային չափանիշներին համապատասխան: 28%-ը նման կառուցակարգերի գործունեությունն ընդունում է որոշակի վերապահումներով, փոխարենը՝ հետազոտողները կարծում են, որ եթե նույնիսկ համալսարանում գործում են նման կառուցակարգեր, ապա դրանք հիմնականում հազվադեպ և հատվածական բնույթ են կրում: Այդուհանդերձ, հարցվածների 2%-ի շրջանում գրանցվել են գործընթացի իսպառ բացակայությունը մատնանշող կարծիքներ, իսկ 6%-ը դժվարացել է պատասխանել հարցին (գծապատկեր 13):

Գծապատկեր 13. «Հետազոտողների աշխատանքի ընդունման գործընթացը, ներառյալ ասպիրանտուրայի ընդունելությունը, հիմնվում է հստակ սահմանված չափանիշների վրա, բաց է, թափանցիկ, արդյունավետ և միջազգային չափանիշներին համապատասխան» պնդման պատասխանները

Հարցմանը մասնակցած ասպիրանտական կազմի ներկայացուցիչների 58%-ը համոզված է, որ ՀՊՏՀ-ում ասպիրանտուրայի ընդունելության հայտարարությունները

միանգամայն նկարագրում են պահանջվող ունակությունները և գիտելիքները, իսկ հայտարարության տրման և մրցույթի անցկացման միջև ժամանակահատվածը դիմելու համար իրատեսական է: Շուրջ 38%-ը ևս կարծում է, որ նշված ընթացակարգը պահպանվում է, սակայն որոշ թերացումներով: Միաժամանակ, 4%-ը հակված է այն կարծիքին, որ աշխատանքի ընդունման ընթացակարգերը դեռևս կայացած չեն, և դրանց որոշակի տարրերի կիրառումը մշտական և անխափան բնույթ չի կրում: Ընթացակարգերի իսպառ բացակայությունը մատնաշող կարծիքներ չեն արձանագրվել, հարցվածները չեն դժվարացել պատասխանել հարցին (գծապատկեր 14):

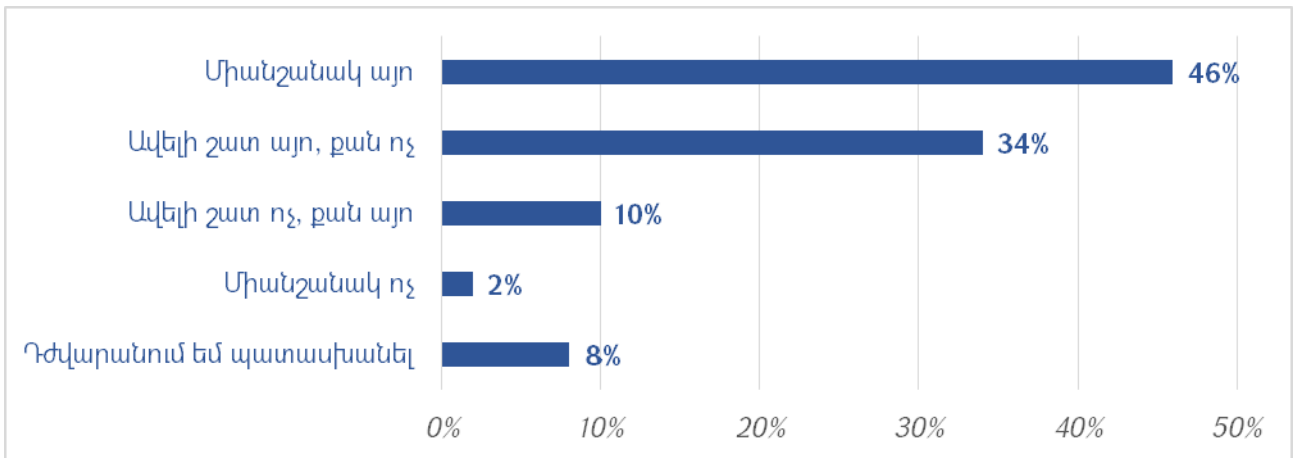

Գծապատկեր 14. «Ասպիրանտուրայի ընդունելության հայտարարությունները նկարագրում են պահանջվող ունակությունները և գիտելիքները, իսկ հայտարարության տրման և մրցույթի անցկացման միջև ընկած ժամանակահատվածը դիմելու համար իրատեսական է» պնդման պատասխանները

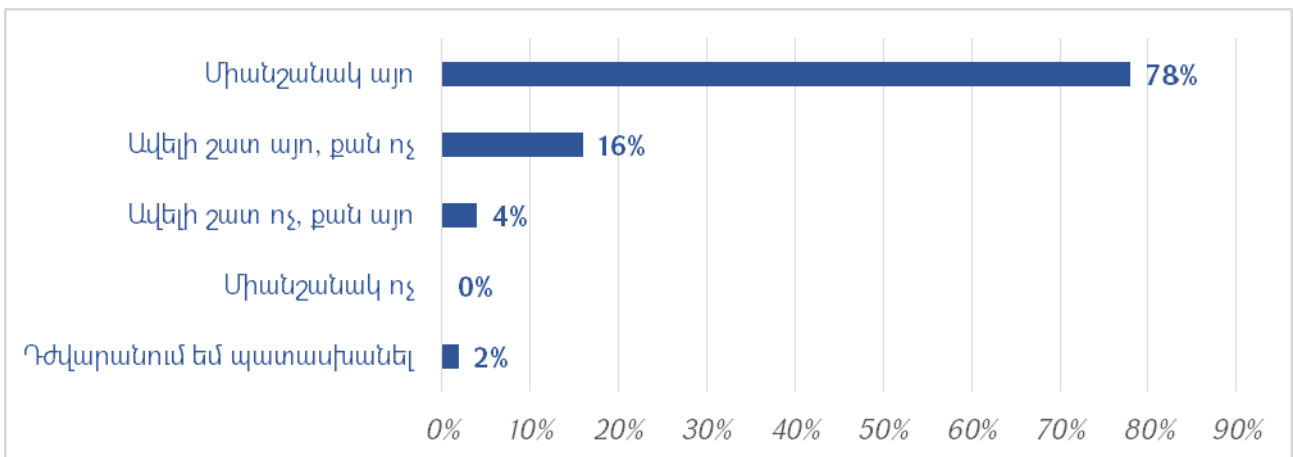
Հարցվածների միայն 46%-ն է համոզված, որ ՀՊՏՀ-ում աշխատանքի ընդունման ներառյալ ասպիրանտուրայի ընդունելության համար պատասխանատու հանձնաժողովները, որակյալ և մասնագիտական կարողությունների, սեռային, մասնագիտական փորձի տեսակետից, հավասարակշռված կազմ ունեն և իրականացնում են թեկնածուների օբյեկտիվ գնահատում: Այդ կարծիքը որոշակի վերապահումներով է կիսում հետազոտողների 34%-ը, մինչդեռ 10%-ն առավել հոռետեսական պատկերացումներ ունի խնդրի վերաբերյալ: Միայն 2%-ն է կարծում, որ համալսարանում լուրջ բացթողումներ են առկա պատասխանատու հանձնաժողովների ձևավորման սկզբունքների հավասարության և դրանց գործունեության օբյեկտիվության պահպանման հարցերում: Հարցադրմանը դժվարացել է պատասխանել 8%-ը (գծապատկեր 15):

Հետազոտողների 78%-ը հաստատում է, որ ՀՊՏՀ-ում ասպիրանտուրայի ընդունելության ժամանակ բավարար տեղեկություն են ստացել ընդունելության գործընթացի մասին և պատշաճ տեղեկացվել են արդյունքների վերաբերյալ, 16%-ն ընդհանուր առմամբ բավարարված է տեղեկատվությունից, թեև չի բացառում որոշ թերացումների դրսևորումը, փոխարենը՝ 4%-ը կարծում է, որ ընդունելության ժամանակ տեղեկատվությունը միայն նվազագույն չափով է բավարարում դիմորդի ակնկալիքները: Հարցված-

ների շրջանում չկա ընդհանրապես անբավարար տեղեկության ստացման պատասխան: Հարցին դժվարացել է պատասխանել 2%-ը (զճապատկեր 16):

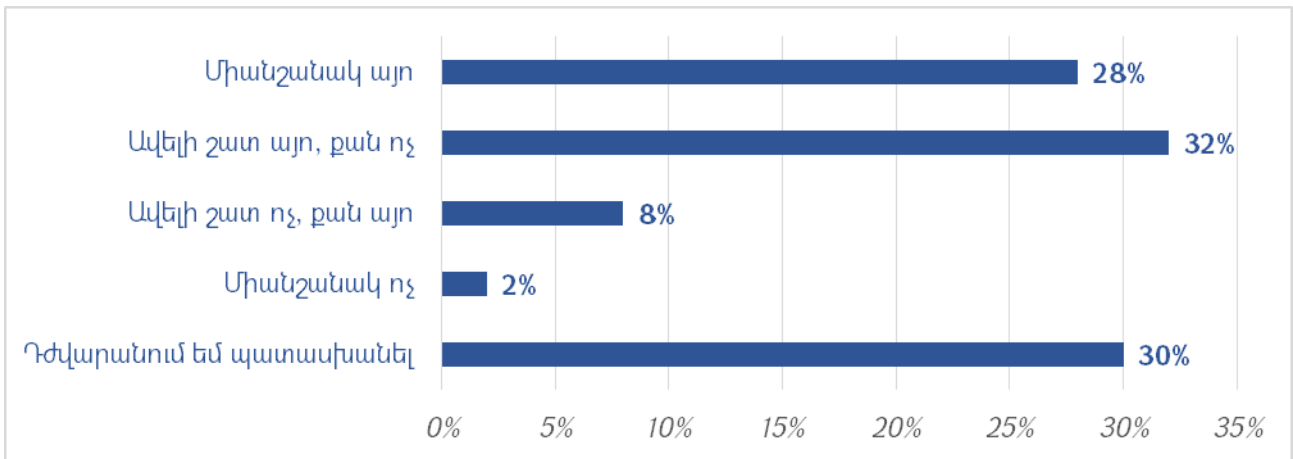

Գճապատկեր 15. «Աշխատանքի ընդունման՝ ներառյալ ասպիրանտուրայի ընդունելության համար պատասխանաբար հանձնաժողովները, որակյալ և հավասարակշռված կազմ ունեն (մասնագիտական կարողությունների, սեռային, մասնագիտական փորձի տեսակետից) և իրականացնում են թեկնածուների օբյեկտիվ գնահատում» պնդման պատասխանները

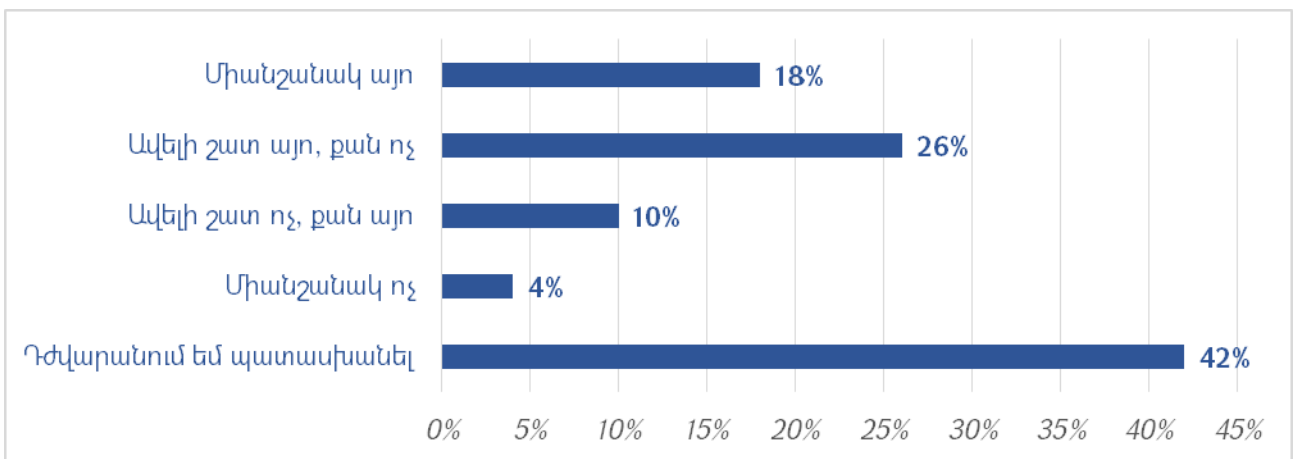
Գճապատկեր 16. «Ասպիրանտուրայի ընդունելության ժամանակ արդյո՞ք ստացել եք բավարար տեղեկություն ընդունելության գործընթացի վերաբերյալ և պատշաճ տեղեկացվել արդյունքների մասին» հարցի պատասխանները

Հարցվածների 28%-ը հաստատապես պնդում է, որ ՀՊՏՀ-ում աշխատանքի ընդունման սահմանված պահանջները բավարար են թեկնածուի հմտությունները, կարողությունները, փորձը և ձեռքբերումները առավելագույնս գնահատելու համար, գերակշիռ մասը՝ 32%-ը, աշխատանքի ընդունման պահանջների բավարար լինելուն վերաբերվում է որոշակի վերապահումով, 8%-ը հարցի առնչությամբ հիմնականում խիստ է և կարծում է, որ պահանջները ավելի շատ չեն բավարարում՝ թեկնածուի հմտությունները առավելագույնս գնահատելու համար, իսկ 2%-ի կարծիքով՝ դրանք առհասարակ բավարար չեն: Հարցին պատասխանելուց խուսափել է հարցվածների 30%-ը (զճապատկեր 17):

Գծապատկեր 17. «ՀՊՏՀ-ում աշխատանքի ընդունման սահմանված պահանջներն արդյո՞ք բավարար են թեկնածուի հմտությունները, կարողությունները, փորձը և ձեռքբերումները առավելագույնս գնահատելու համար» հարցի պատասխանները

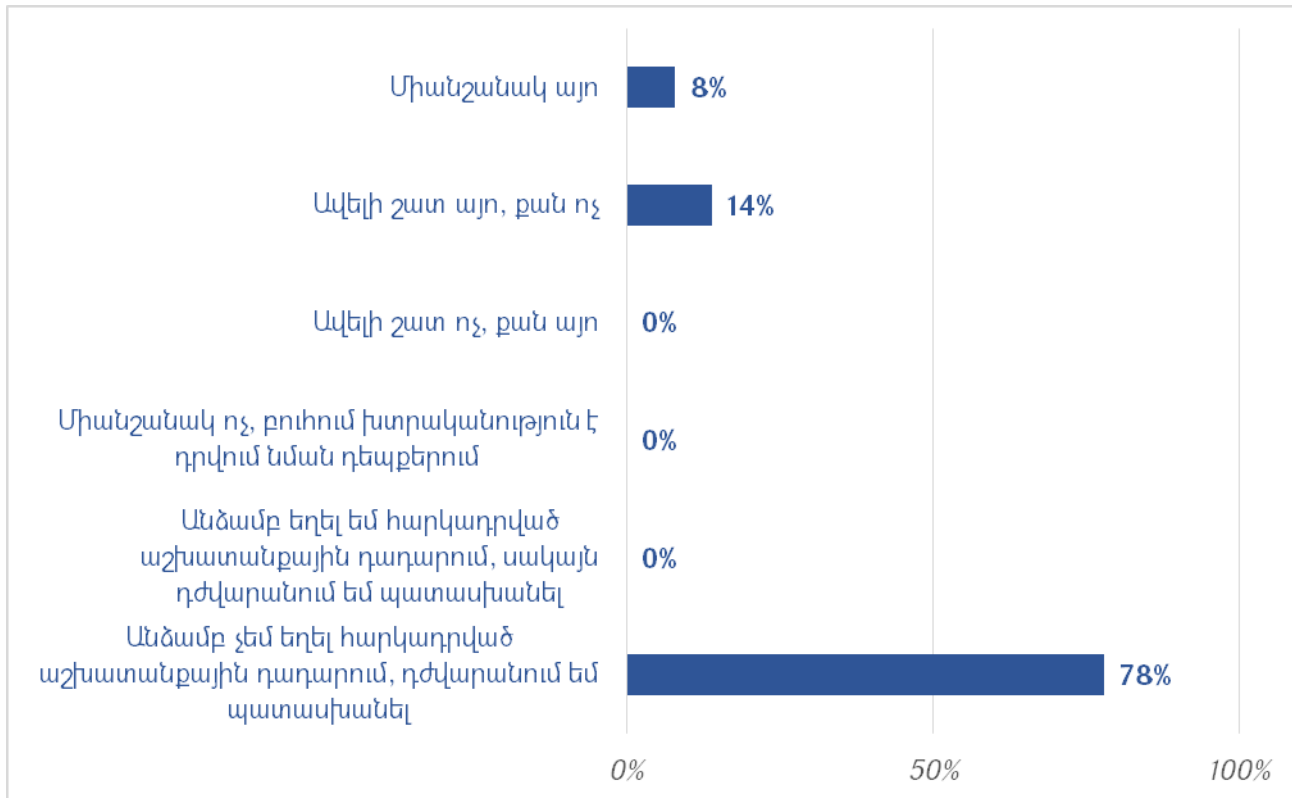
Հարցվածների միայն 18%-ն է միանշանակ պնդում, որ ՀՊՏՀ-ում աշխատակիցների ատեստավորման պահանջները բավարար են վերջիններիս հմտությունները, կարողությունները, փորձը և ձեռքբերումները առավելագույնս գնահատելու համար, 26%-ն ատեստավորման պահանջների արդյունավետությանը վերաբերվում է որոշակի վերապահումով, 10%-ն այդ հարցի առնչությամբ ունի առավել խիստ մոտեցումներ՝ հարցին տալով «ավելի շատ ոչ, քան այո» պատասխանը, իսկ 4%-ը վստահ է, որ սահմանված ատեստավորման պահանջները բոլորովին չեն նպաստում աշխատակիցների մասնագիտական հնարավորությունների բացահայտմանը: Միաժամանակ, հարցին հստակորեն պատասխանելուց խուսափել է հարցվածների 42%-ը (գծապատկեր 18):

Գծապատկեր 18. «ՀՊՏՀ-ում աշխատակիցների ատեստավորման պահանջներն արդյո՞ք բավարար են վերջիններիս հմտությունները, կարողությունները, փորձը և ձեռքբերումներն առավելագույնս գնահատելու համար» հարցի պատասխանները

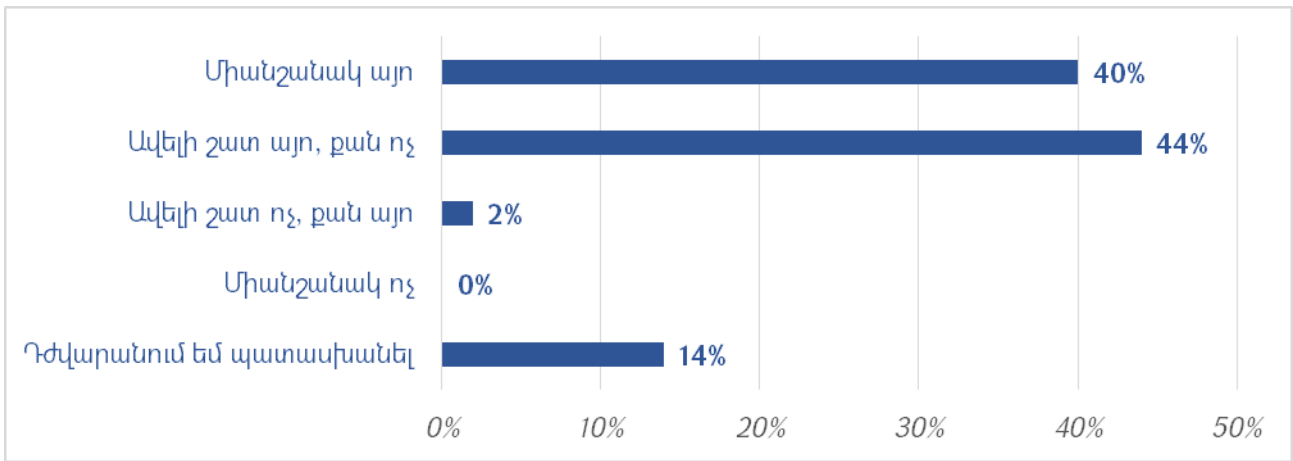
«Աշխատանքային գործունեության ընդհատումներից հետո ՀՊՏՀ-ն չի խոչընդոտում տվյալ աշխատակցի՝ աշխատանքի վերադարձը» հարցին մասնակիցների 8%-ը

պատասխանել է «միանշանակ այո», 14%-ը՝ «ավելի շատ այո, քան ոչ», հարցվածների շրջանում «ավելի շատ ոչ, քան այո» տարբերակին հակվածություն չկա, «միանշանակ ոչ, բուհում խտրականություն է դրվում նման դեպքերում», «անձամբ եղել եմ հարկադրված աշխատանքային դադարում, սակայն դժվարանում եմ պատասխանել» պատասխաններ ևս չեն գրանցվել: Հետազոտողների գերակշիռ մասը կամ 78%-ը դժվարացել է պատասխանել՝ հարկադրված աշխատանքային դադարում անձամբ չլինելու պատճառով (գծապատկեր 19):

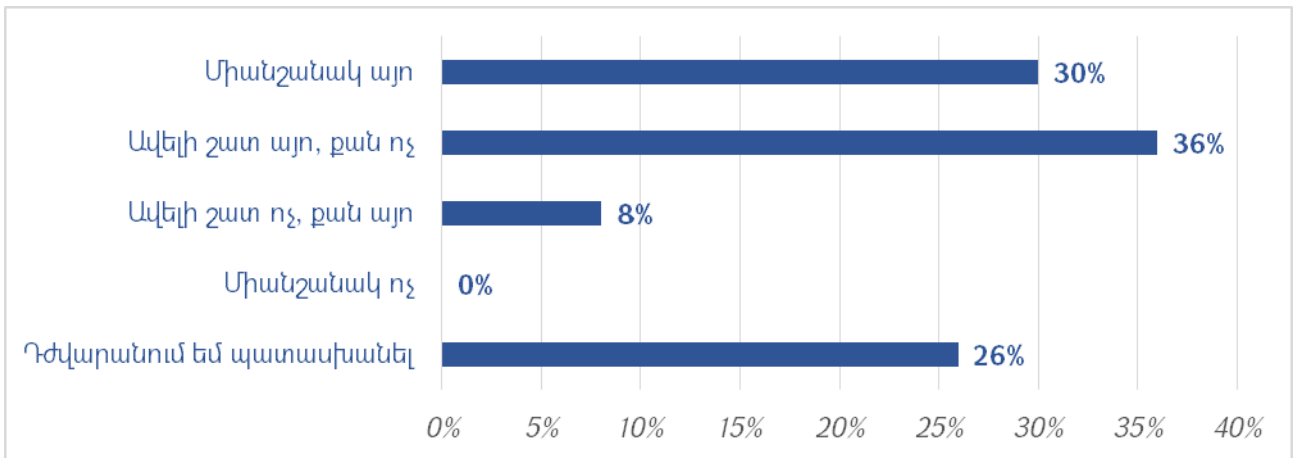
Գծապատկեր 19. «Աշխատանքային գործունեության ընդհատումներից հետո ՀՊՏՀ-ն չի խոչընդոտում տվյալ աշխատակցի՝ աշխատանքի վերադարձը» պնդման պատասխանները

Հարցվածների 40%-ը համոզված է, որ բուհի կողմից միանշանակ ճանաչվում և գնահատվում է միջոլորտային, միջգիտակարգային, աշխարհագրական շարժունության փորձառությունը, չնայած դրան՝ ասպիրանտական կազմի 44%-ի համոզմամբ՝ նման փորձառությունը թեև ճանաչվում է բուհի կողմից, սակայն դեռևս առկա են որոշակի խնդիրներ, որոնք շատ ավելի ծանրակշիռ են 2%-ի համար: Շուրջ 14%-ը դժվարացել է պատասխանել հարցին (գծապատկեր 20):

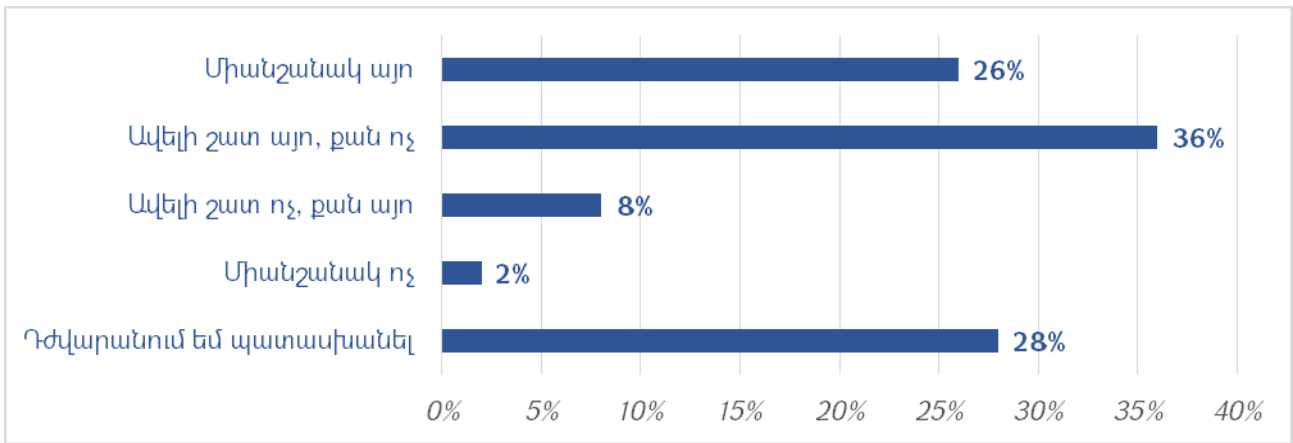
Գծապատկեր 20. «Բուհի կողմից ճանաչվում և գնահատվում է միջոլորտային, միջգիտարկարգային, աշխարհագրական շարժունության փորձառությունը» պնդման պատասխանները

Հետազոտողների 30%-ը պնդում է, որ ՀՊՏՀ-ի կողմից միանշանակ ճանաչվում են հետազոտողի ակադեմիական և մասնագիտական որակավորումները, այդ թվում՝ ոչ ֆորմալ կրթությունը հավաստող փաստաթղթերը: 36%-ի կարծիքով՝ դրանք ճանաչվում են որոշակի վերապահումներով, 8%-ը համարում է, որ վերջիններս հազվադեպ են ճանաչվում: Հարցին դժվարացել է պատասխանել մասնակիցների 26%-ը (գծապատկեր 21):

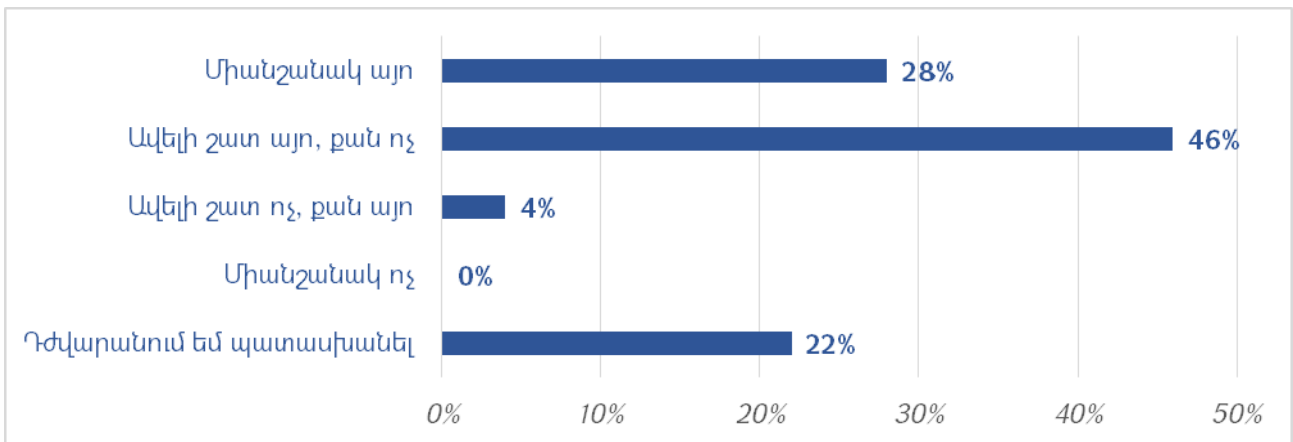
Գծապատկեր 21. «ՀՊՏՀ-ի կողմից արդյո՞ք ճանաչվում են հետազոտողի ակադեմիական և մասնագիտական որակավորումները, այդ թվում՝ ոչ ֆորմալ կրթությունը հավաստող փաստաթղթերը» հարցի պատասխանները

Հարցվածների 26%-ը համոզված է, որ ՀՊՏՀ-ում մասնագիտական առաջխաղացումը հիմնվում է մասնագիտական ձեռքբերումների և ոչ դրանց սուբյեկտիվ գնահատման վրա, այդուհանդերձ, 36%-ը հավանական է համարում սուբյեկտիվ մոտեցումների դրսևորումները, 8%-ը կարծում է, որ սուբյեկտիվ մոտեցումներին առավել մեծ դեր է հատկացվում, և միայն 2%-ն է կարծում, որ մասնագիտական առաջխաղացումը ՀՊՏՀ-ում հիմնվում է միայն սուբյեկտիվ գնահատման վրա՝ առանց հաշվի առնելու մասնագիտական ձեռքբերումները: Հարցին դժվարացել է պատասխանել շուրջ 28%-ը (գծապատկեր 22):

Գծապատկեր 22. «*ՀՊՏՀ-ում մասնագիտական առաջխաղացումը հիմնվում է մասնագիտական ձեռքբերումների և ոչ դրանց սուբյեկտիվ գնահատման վրա՝ այնդման պատասխանները*

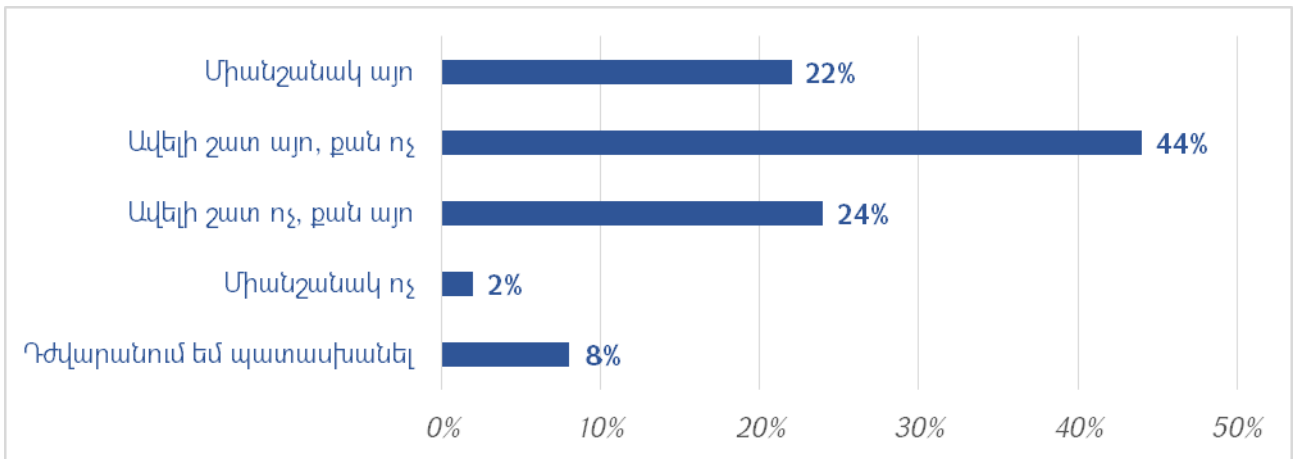
Ասպիրանտների 28%-ը հավաստիացած է, որ հետազոտություններում ընդգրկվող հետազոտողներին ՀՊՏՀ-ն դիտարկում է որպես ոլորտի մասնագետների՝ անկախ նրանց կարգավիճակից (մագիստրոս, ասպիրանտ, թեկնածու, դոկտորանտ և այլն): Այդ կարծիքը որոշակի վերապահումներով է կիսում մասնակիցների գրեթե կեսը՝ 46%-ը, 4%-ն, ընդհակառակը, կարծում է, որ հազվադեպ են տարբեր կարգավիճակ ունեցող մասնագետները դիտարկվում հավասարապես: Հարցին դժվարացել է պատասխանել հարցվածների 22%-ը (գծապատկեր 23):

Գծապատկեր 23. «*Հետազոտություններում ընդգրկվող հետազոտողներին ՀՊՏՀ-ն դիտարկում է որպես ոլորտի մասնագետների՝ անկախ նրանց կարգավիճակից (մագիստրոս, ասպիրանտ, թեկնածու, դոկտորանտ և այլն)՝ այնդման պատասխանները*

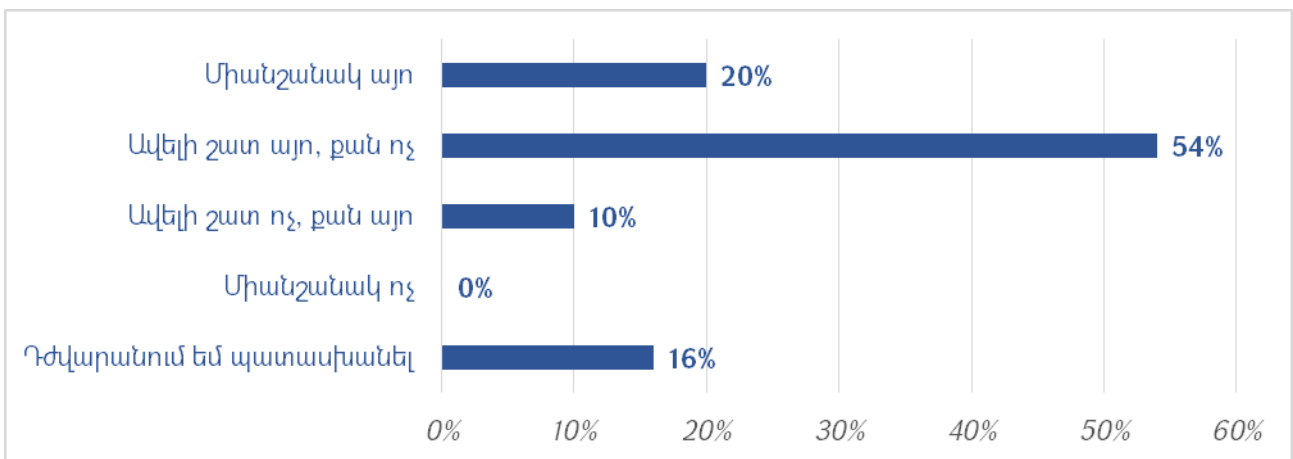
Գիտահետազոտական աշխատանքների իրականացման համար ՀՊՏՀ-ում բավարար են տեխնիկական հագեցվածությունն ու ծրագրային ապահովվածությունը. անվերապահորեն համաձայնել է հարցվածների 22%-ը, 44%-ը համաձայնել է որոշակի վերապահումներով, 24%-ը կարծում է, որ համալսարանը չունի բավարար տեխնիկական հագեցվածություն ու ծրագրային ապահովվածություն, իսկ 2%-ի կարծիքով՝ այն բացարձակ կապ չունի իրականության հետ: Շուրջ 8%-ը դժվարացել է պատասխանել հարցին (գծապատկեր 24):

Գծապատկեր 24. «Գիրահեղադրական աշխատանքների իրականացման համար ՀՊՏՀ-ում արդյո՞ք բավարար են տեխնիկական հագեցվածությունն ու ծրագրային ապահովվածությունը» հարցի պատասխանները

Հարցման մասնակիցների միայն 20%-ն է անվերապահորեն համաձայն, որ բուհում սահմանված աշխատանքային պայմանները հնարավորինս ճկուն են և թույլ են տալիս համատեղել լիարժեք անձնական կյանքն ու աշխատանքը, ներառյալ՝ հատուկ կարիքավորների համար անհրաժեշտ պայմանները: 54%-ը հիմնականում համամիտ է պնդման հետ, սակայն չի բացառում որոշ թերությունների կամ բացթողումների առկայությունը, 10%-ի կարծիքով՝ աշխատանքային պայմանները բավականաչափ ճկուն չեն և խոչընդոտում են՝ աշխատանքը լիարժեք անձնական կյանքի հետ համատեղելուն: Հարցին դժվարացել է պատասխանել մասնակիցների 16%-ը (գծապատկեր 25):

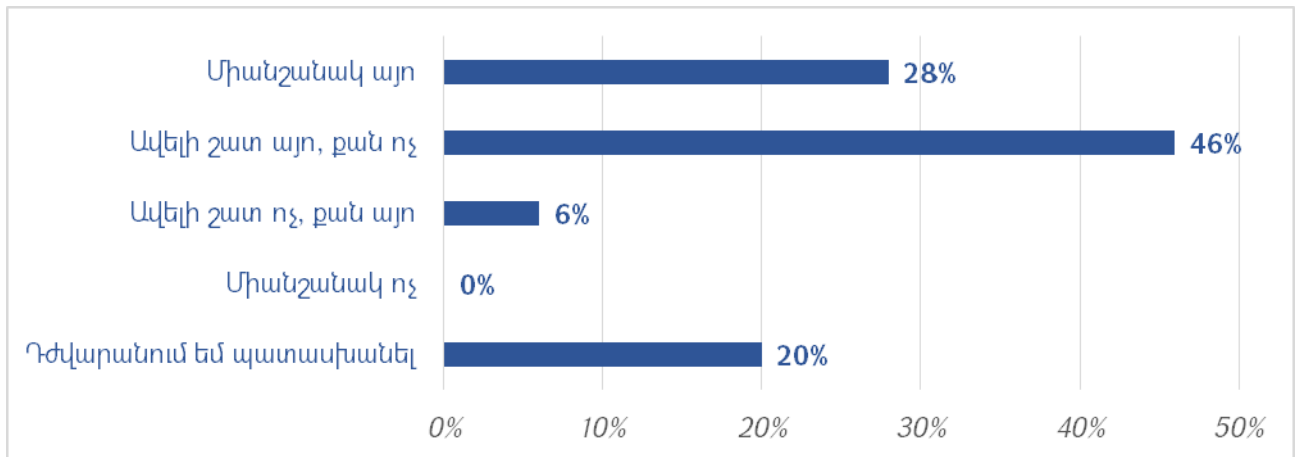

Գծապատկեր 25. «Բուհում սահմանված աշխատանքային պայմաններն արդյո՞ք հնարավորինս ճկուն են և թույլ են տալիս համատեղել լիարժեք անձնական կյանքն ու աշխատանքը՝ ներառյալ հատուկ կարիքավորների համար անհրաժեշտ պայմանները» հարցի պատասխանները

Ասպիրանտական կազմի 28%-ը կարծում է, որ ՀՊՏՀ-ն հետազոտողի աշխատանքային գործունեության համար լիարժեքորեն ապահովում է կայունության և հուսալիության համապատասխան երաշխիքներ: 46%-ը պնդմանը համաձայնել է որոշակի վերապահումներով, մինչդեռ 6%-ը հակված է այն կարծիքին, որ նման երաշխիքներ ՀՊՏՀ-ի

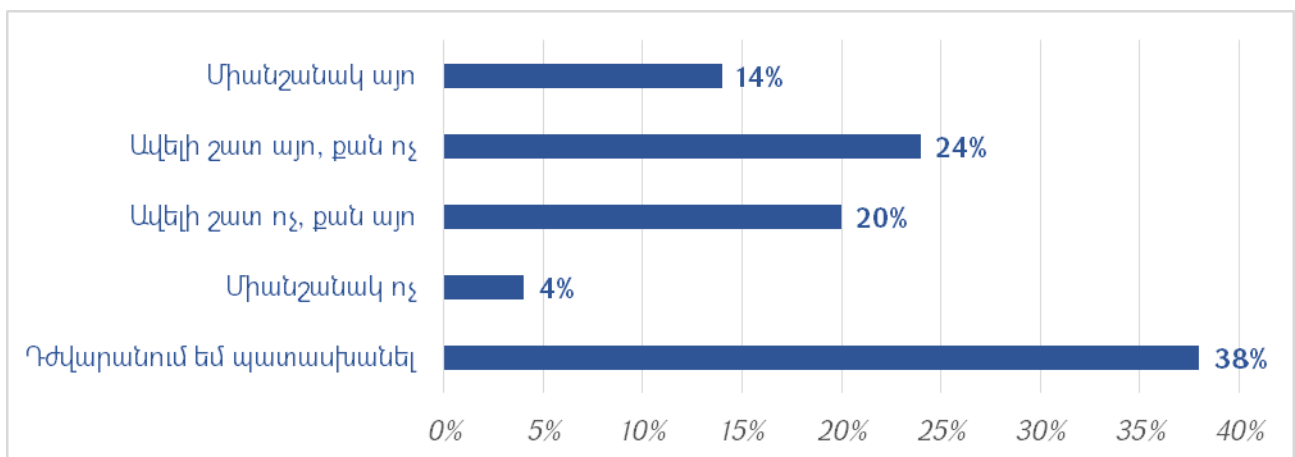

կողմից հազվադեպ են ապահովվում: Միաժամանակ, 20%-ը դժվարացել է պատասխանել (գծապատկեր 26):

Գծապատկեր 26. «ՀՊՏՀ-ն արդյո՞ք հետազոտողի աշխատանքային գործունեության համար ապահովում է կայունության և հուսալիության համապատասխան երաշխիքներ» հարցի պատասխանները

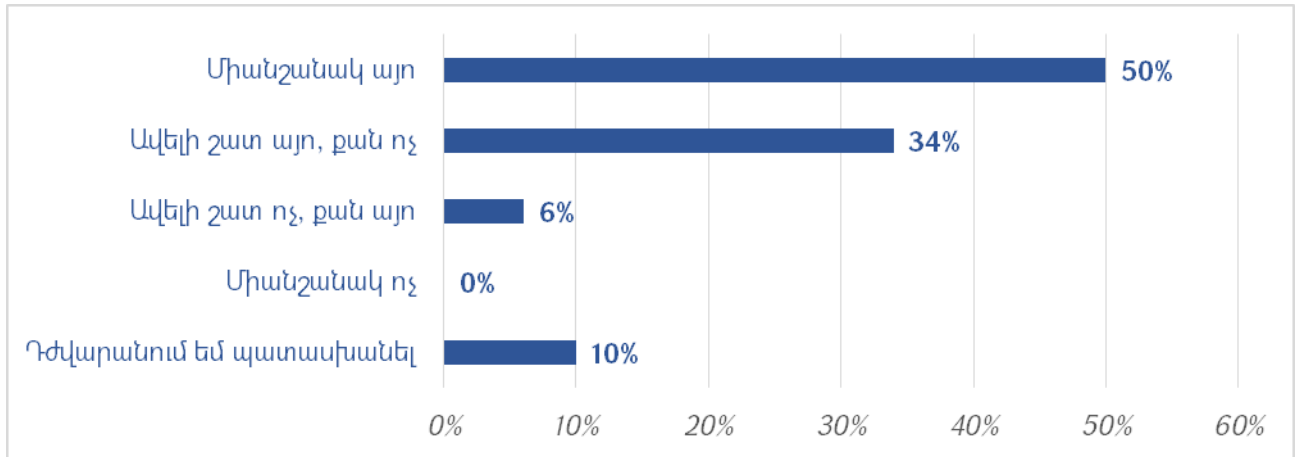
Մասնակիցների միայն 14%-ն է կարծում, որ հետազոտական գործունեության համար ՀՊՏՀ-ի կամ հետազոտությունը ֆինանսավորող կազմակերպությունների կողմից տրամադրվում են արդար և գրավիչ ֆինանսավորման պայմաններ և սոցիալական ապահովության երաշխիքներ: 24%-ն այն համոզմունքն ունի, որ տրամադրվող ֆինանսավորման պայմաններն ու սոցիալական երաշխիքները ոչ միշտ են գրավիչ կամ արդար, 20%-ի կարծիքով՝ դրանք մեծավ մասամբ այնքան էլ գրավիչ չեն, իսկ 4%-ը կարծում է, որ հետազոտական գործունեության համար տրամադրվող ֆինանսավորման պայմանները և սոցիալական ապահովության երաշխիքները բացարձակապես հեռու են արդար և գրավիչ լինելուց: Հարցին դժվարացել է պատասխանել ասպիրանտների 38%-ը (գծապատկեր 27):

Գծապատկեր 27. «Հետազոտական գործունեության համար ՀՊՏՀ-ի կամ հետազոտությունը ֆինանսավորող կազմակերպությունների կողմից տրամադրվում են արդյո՞ք արդար և գրավիչ ֆինանսավորման պայմաններ և սոցիալական ապահովության երաշխիքներ» հարցի պատասխանները

ՀՊՏՀ ասպիրանտական կազմի 50%-ի կարծիքով՝ համալսարանի գործունեության կրթական, գիտահետազոտական, վարչական, ուսումնաօժանդակ և այլ ոլորտներում լիարժեքորեն պահպանված է գենդերային հավասարակշռությունը: 34%-ը կարծում է, որ պահպանված է գենդերային հավասարակշռությունը, թեև հնարավոր են որոշ բացառություններ, իսկ 6%-ը կարծում է, որ գենդերային հավասարությունը հազվադեպ է պահպանվում: Հարցադրմանը հստակորեն բացասական պատասխաններ չեն տրվել, իսկ 10%-ն առհասարակ դժվարացել է պատասխանել հարցին (գծապատկեր 28):

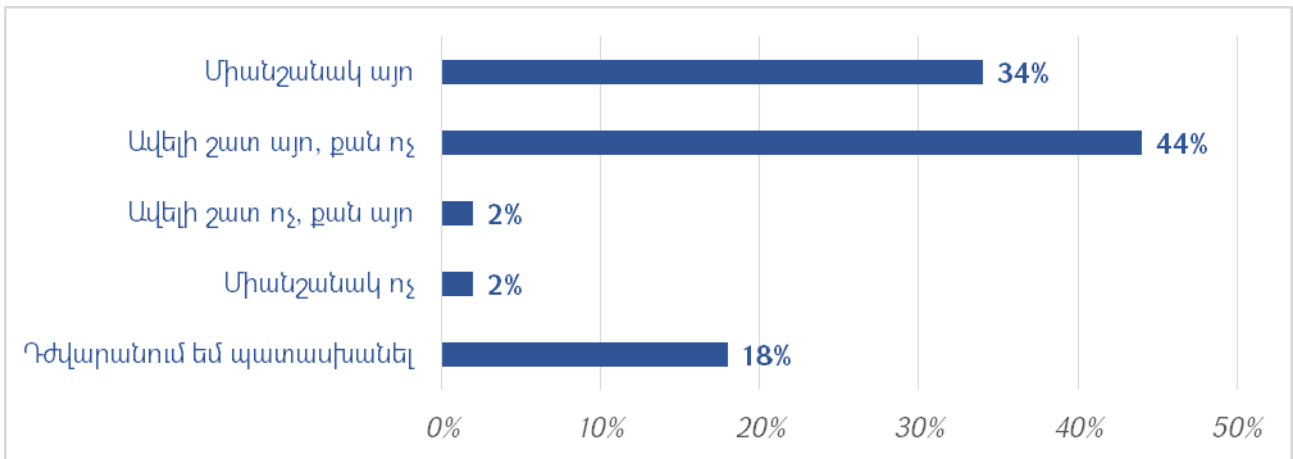

Գծապատկեր 28. «Համալսարանի գործունեության կրթական, գիտահետազոտական, վարչական, ուսումնաօժանդակ և այլ ոլորտներում արդյո՞ք պահպանված է գենդերային հավասարակշռությունը» հարցի պատասխանները

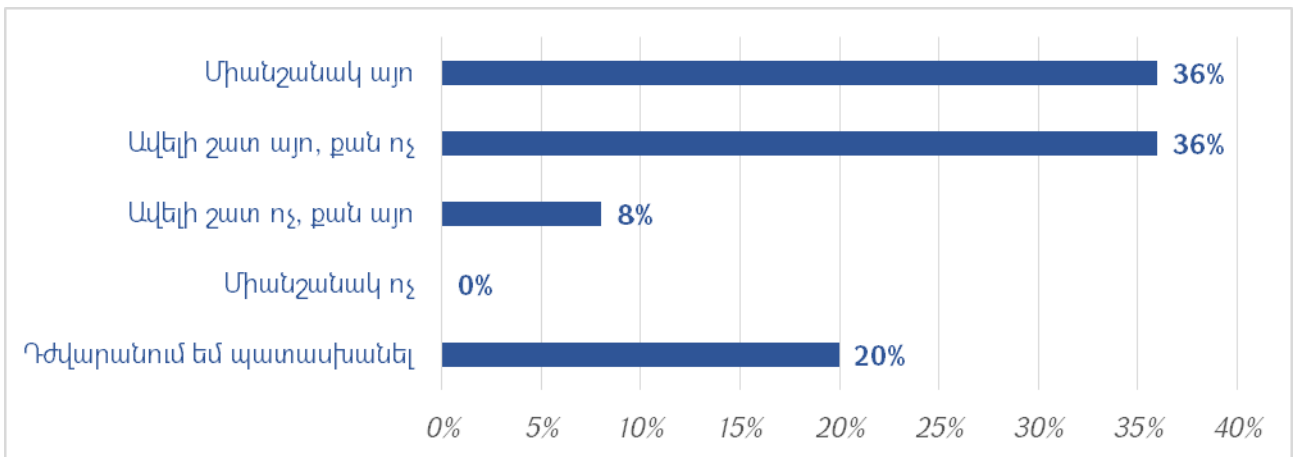
Մասնակիցների 34%-ը վստահ է, որ միջոլորտային, աշխարհագրական շարժունությունը ՀՊՏՀ-ի կողմից կարևորվում է որպես մասնագիտական առաջխաղացման հնարավորություն և ամրագրված է ռազմավարության մեջ: 44%-ը թեև համամիտ է պնդմանը, սակայն այդ հարցում չունի լիակատար վստահություն, 2%-ը կարծում է, որ համալսարանը բավարար չափով չի կարևորում միջոլորտային, աշխարհագրական շարժունակությունը: Ասպիրանտական կազմի 2%-ը կարծում է, որ համալսարանի կողմից բոլորովին չի կարևորվում միջոլորտային, աշխարհագրական շարժունակությունը՝ որպես մասնագիտական առաջխաղացման հնարավորություն: Հարցվածների 18%-ը խուսափել է հարցին հստակ պատասխանելուց (գծապատկեր 29):

Հարցվածների 36%-ը հաստատապես պնդում է, որ ՀՊՏՀ հետազոտական գործունեության բոլոր մակարդակներում գործում են մասնագիտական առաջընթացի շարունակական ապահովման, աջակցության ու խորհրդատվության կառուցակարգեր, միևնույն ժամանակ, մյուս 36%-ը վերապահումով է հակված կարծելու, որ դա գործում է, իսկ 8%-ը կարծում է, որ ավելի շուտ նման կառուցակարգեր չեն գործում: Հարցվածների 20%-ը դժվարացել է պատասխանել հարցին (գծապատկեր 30):

Գծապատկեր 29. «*ՀՊՏՀ-ի կողմից կարևորվում է արդյոք միջուկորային, աշխարհագրական շարժունությունը՝ որպես մասնագիտական առաջխաղացման հնարավորություն և ամրագրված է ռազմավարության մեջ*» հարցի պատասխանները

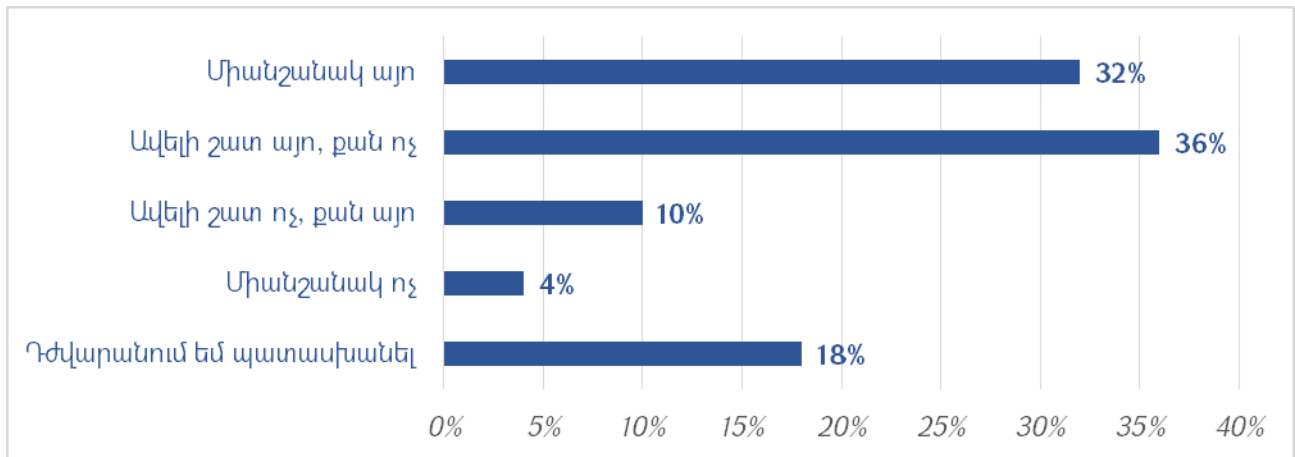
Գծապատկեր 30. «*ՀՊՏՀ հետազոտական գործունեության բոլոր մակարդակներում գործնում են արդյոք մասնագիտական առաջընթացի շարունակական ապահովման, աջակցության ու խորհրդատվության կառուցակարգեր (սկսնակից մինչև փորձառու հետազոտող)*» հարցի պատասխանները

Հարցվածների 32%-ը վստահաբար պնդում է, որ իրենց հետազոտական գործունեության արդյունքների նկատմամբ մտավոր սեփականության իրավունքները բուխում պաշտպանված են: 36%-ը որոշակի վերապահումով, սակայն ևս հակված է կարծելու, որ դա այդպես է, 10%-ը կարծում է, որ ավելի շուտ այդ իրավունքները պաշտպանված չեն, 4%-ը պնդում է, որ պաշտպանված չեն, իսկ 18%-ը դժվարացել է պատասխանել հարցին (գծապատկեր 31):

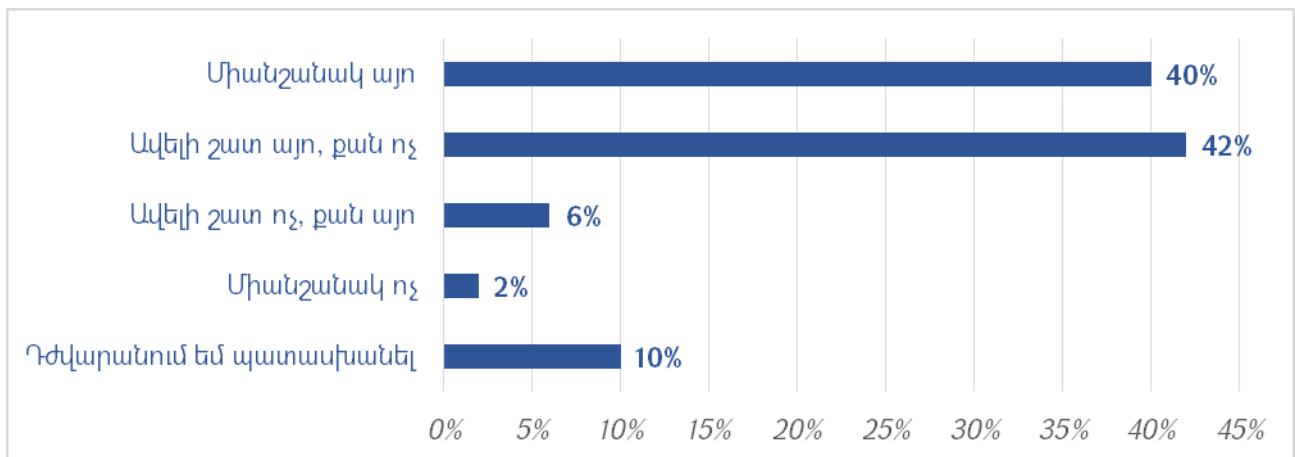
Հարցվածների 40%-ը վստահեցնում է, որ ՀՊՏՀ-ի կողմից խրախուսվում է համահեղինակությամբ հետազոտական աշխատանքը (այդ թվում՝ ազդեցության գործակից ունեցող ամսագրերում հրապարակումները): 42%-ը, սակայն, հակված է կարծել, որ համահեղինակությամբ հետազոտական աշխատանքները ոչ միշտ են խրախուսվում, 6%-ը կարծում է, որ հազվադեպ են խրախուսվում, 2%-ը համոզված է, որ ընդհանրապես չեն

խրախուսվում, իսկ հարցվածների շուրջ 10%-ը դժվարացել է պատասխանել հարցին (գծապատկեր 32):

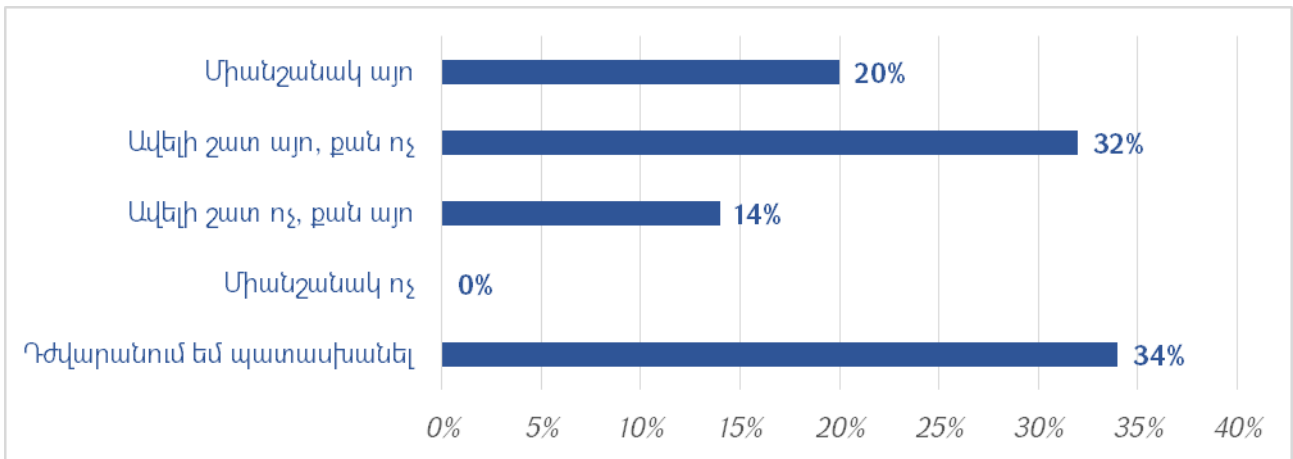

Գծապատկեր 31. «Արդյո՞ք պաշտպանված է Ձեր հեղափոխական գործունեության արդյունքների նկատմամբ մտավոր սեփականության իրավունքը» հարցի պատասխանները

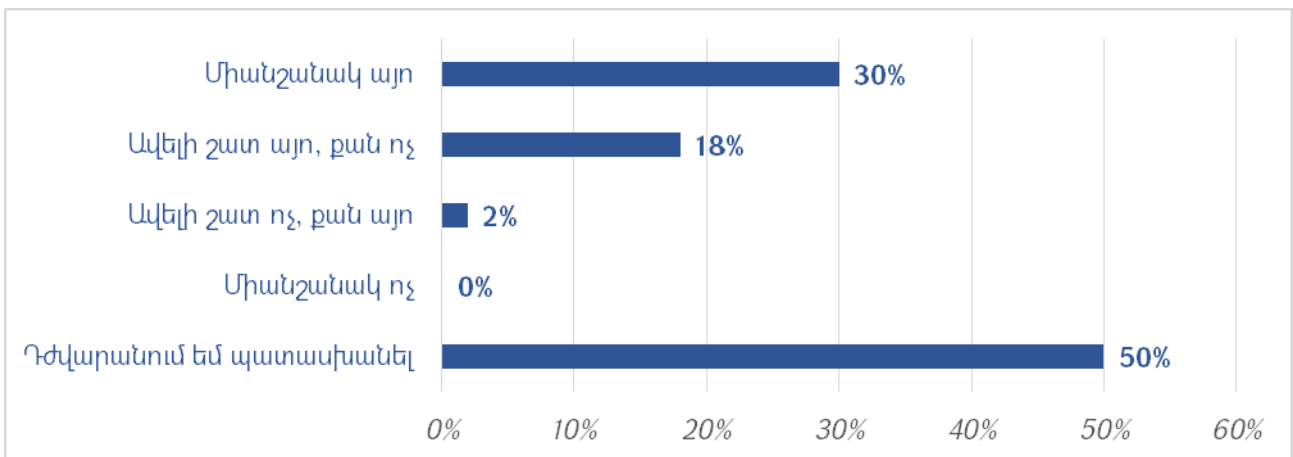
Գծապատկեր 32. «ՀՊՏՀ-ի կողմից խրախուսվո՞ւմ է արդյոք համահեղինակությամբ հեղափոխական աշխատանքը (այդ թվում՝ ազդեցության գործակից ունեցող ամսագրերում հրապարակումները)» հարցի պատասխանները

Հարցվածների միայն 20%-ն է լիարժեքորեն արդյունավետ համարում բուհում ծանրաբեռնվածության առկա բաշխումը հետազոտական և դասավանդման բաղադրիչների միջև: 32%-ը ոչ հաստատապես, սակայն հակված է կարծելու, որ այն արդյունավետ է, սակայն այս մասով դեռևս առկա է բարելավման անհրաժեշտություն: 14%-ը կասկածում է բաշխման արդյունավետության վրա, իսկ 34%-ը դժվարացել է պատասխանել հարցին (գծապատկեր 33):

Գծապատկեր 33. «Արդյունավե՛ր էք արդյոք համարում ծանրաբեռնվածության առկա բաշխումը աշխատանքի հետազոտական և դասավանդման բաղադրիչների միջև» հարցի պատասխանները

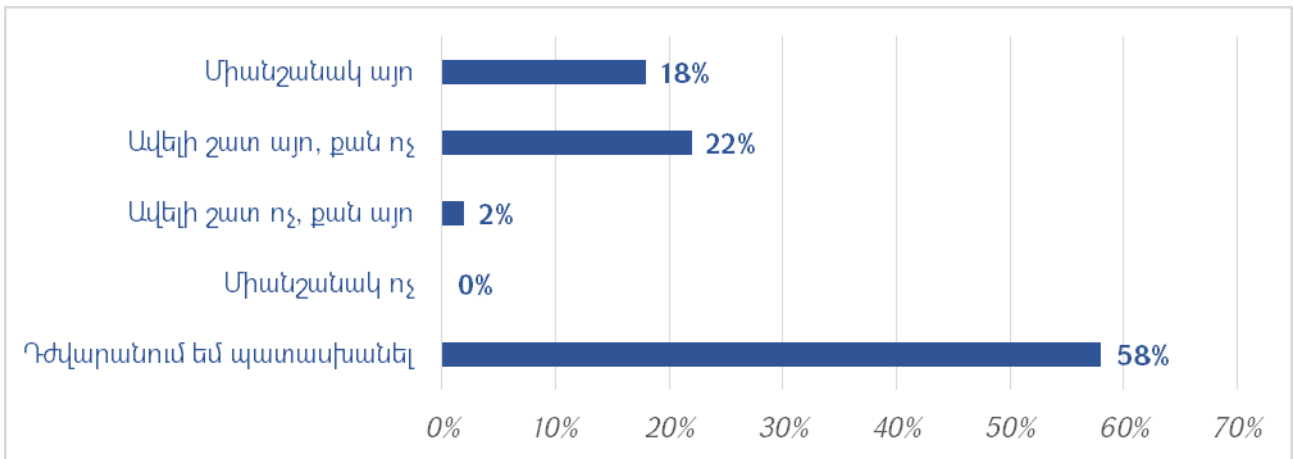
Հարցվածների 30%-ը վստահ է, որ իրենց կողմից ներկայացված բողոքներին բուհում տրվում է պատշաճ ընթացք, 18%-ը ոչ միանշանակ, սակայն հակված է կարծելու, որ դա այդպես է, սակայն ոչ միշտ, իսկ 2%-ը կասկածում է, որ բողոքները պատշաճ ընթացք են ունենում: Մասնակիցների 50%-ը դժվարացել է պատասխանել հարցին (գծապատկեր 34):

Գծապատկեր 34. «Ըստ Ձեզ՝ պատշաճ ընթացք տրվո՞ւմ է հետազոտողի կողմից ներկայացված բողոքներին» հարցի պատասխանները

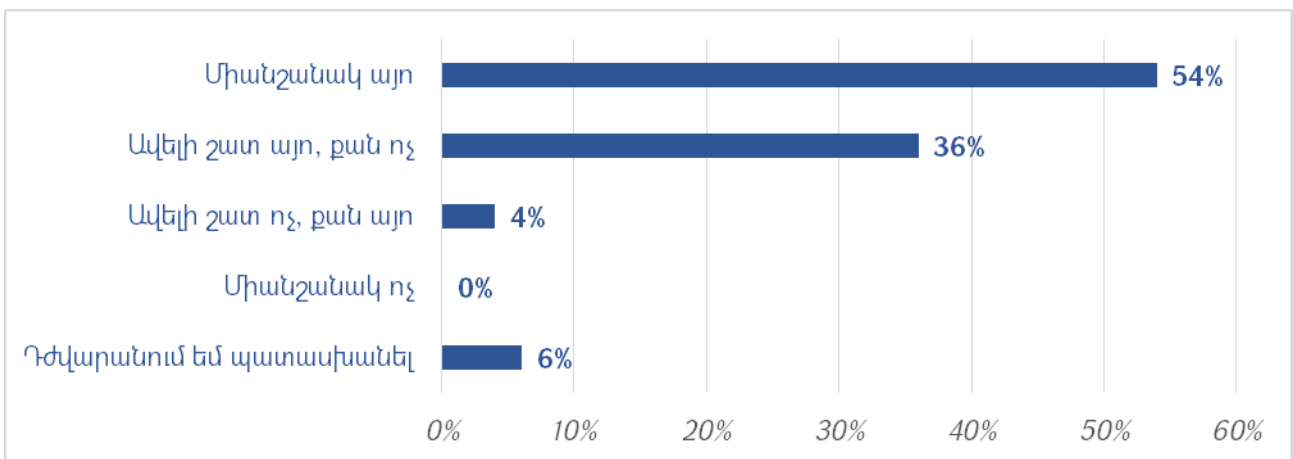
Հարցվածների 18%-ը պնդում է, որ ՀՊՏՀ-ում իրենց մասնակցությամբ կառավարման մարմիններում որոշումների ընդունմանն առնչվող իրենց կողմից ներկայացվող առաջարկությունները պատշաճ ընթացք են ունենում: 22%-ը վերապահումով, սակայն ևս հակված է կարծելու, որ դա այդպես է, 2%-ը կասկած ունի դրանց պատշաճ ընթացքի վերաբերյալ, իսկ 58%-ը դժվարացել է պատասխանել այդ հարցին (գծապատկեր 35):

Գծապատկեր 35. «*ՀՊՏՀ-ում Ձեր մասնակցությամբ կառավարման մարմիններում որոշումների ընդունմանն առնչվող Ձեր կողմից ներկայացվող առաջարկություններն ունենո՞ւմ են արդյոք պատշաճ ընթացք*» հարցի պատասխանները

Հարցվածների 54%-ը պնդում է, որ բուհում գիտական ղեկավար–հետազոտող հարաբերություններն արդյունավետ են, քննարկումներն իրականացվում են պարբերաբար՝ համաձայն ժամանակացույցի, և առկա է հետադարձ կապ, որը նպաստում է հետազոտողի կարիերայի առաջընթացին: 36%-ը վերապահումով, սակայն ևս հակված է կարծելու, որ դա այդպես է, 4%-ը կասկածով է վերաբերվում այդ հարաբերությունների արդյունավետությանը, իսկ 6%-ը դժվարացել է պատասխանել հարցին (գծապատկեր 36):

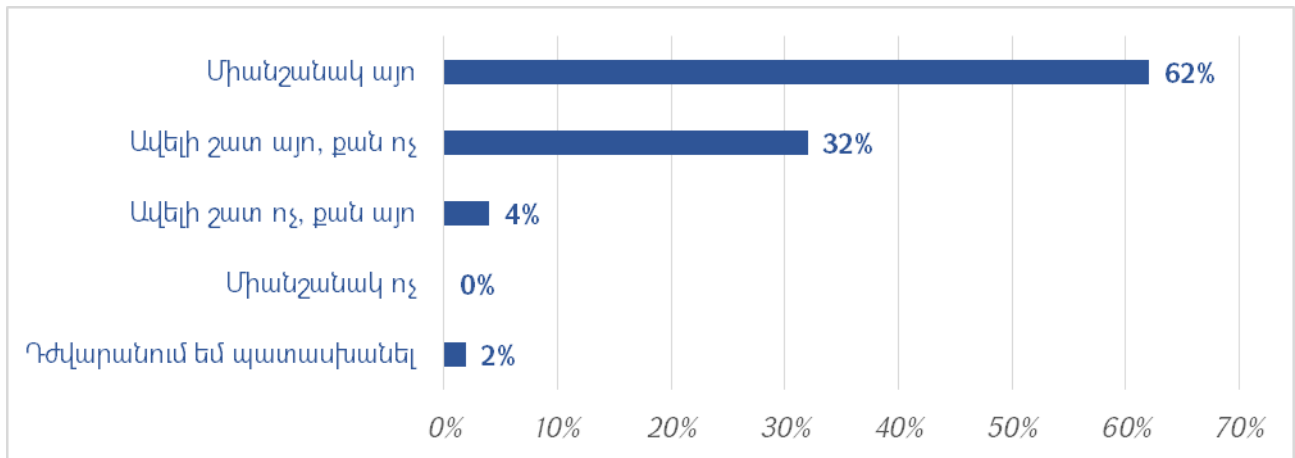

Գծապատկեր 36. «*Արդյունավե՞ր էք արդյոք գնահատում գիտական ղեկավար – հեղազոտող հարաբերությունները, դրանք կառուցողակա՞ն են, քննարկումներն իրականացվո՞ւմ են պարբերաբար՝ համաձայն ժամանակացույցի, և առկա՞ է հետադարձ կապ՝ նպաստելով հեղազոտողի կարիերայի առաջընթացին*» հարցի պատասխանները

Հարցվածների 62%-ի կարծիքով՝ տարբեր գիտական միջոցառումներին կանոնավոր կերպով մասնակցությունը նպաստում է հետազոտողի հմտությունների ու կարողությունների ընդլայնմանը: 32%-ը վերապահումով, սակայն ևս հակված է կարծելու, որ

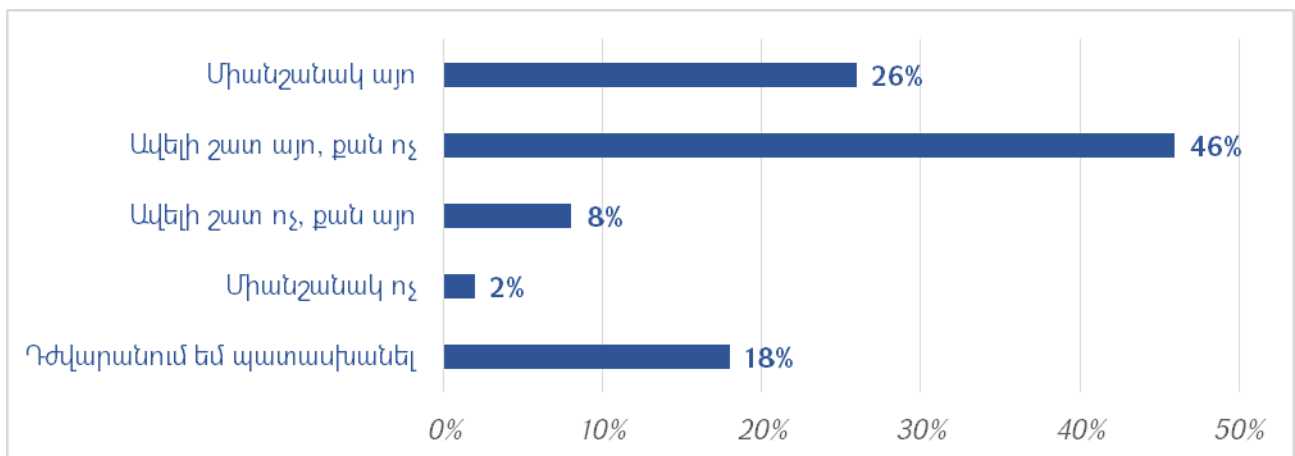

դա այդպես է, 4%-ը կասկածում է դրանց արդյունավետությանը, իսկ 2%-ը դժվարացել է պատասխանել այդ հարցին (գծապատկեր 37):

Գծապատկեր 37. «Ձեր կարծիքով՝ տարբեր գիտական միջոցառումներին կանոնավոր կերպով մասնակցությունը (այդ թվում՝ ֆորմալ ուսուցում, գիտաժողովներ, աշխատաժողովներ, էլեկտրոնային ուսուցում) նպաստո՞ւմ է արդյոք հետազոտողի հմտությունների ու կարողությունների ընդլայնմանը» հարցի պատասխանները

Հետազոտողների 26%-ը համարում է, որ ՀՊՏՀ-ն պարբերաբար կազմակերպում է հետազոտական հմտությունների և մասնագիտական կարողությունների շարունակական զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ: 46%-ի կարծիքով՝ այդպիսի միջոցառումներն ընդլայնման կարիք ունեն, 8%-ի համոզմամբ, սակայն, նման միջոցառումները սաստիկ քիչ են դեռևս, իսկ 2%-ը պնդում է, որ դրանք պարբերական չեն և սակավադեպ: Հարցին դժվարացել է պատասխանել մասնակիցների 18%-ը (գծապատկեր 38):

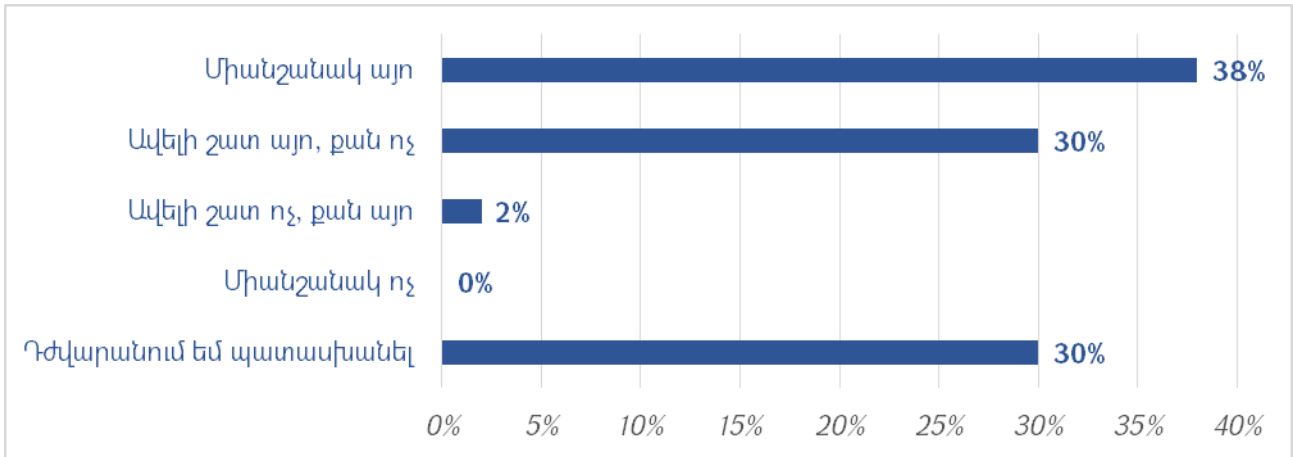

Գծապատկեր 38. «ՀՊՏՀ-ն պարբերաբար կազմակերպո՞ւմ է արդյոք հետազոտական հմտությունների և մասնագիտական կարողությունների շարունակական զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ» հարցի պատասխանները

Հարցվածների 38%-ը պնդում է, որ գիտական հետազոտությունների ղեկավար հանդիսանալու չափանիշները հստակ սահմանված են և հիմնվում են մասնագիտական կարողությունների, գիտելիքի, փորձի, ինչպես նաև օժանդակելու, առաջընթացը

խթանելու, հետադարձ կապ ապահովելու հանձնառության վրա: 30%-ը վերապահու-
մով, սակայն ևս հակված է կարծելու, որ դա այդպես է, 2%-ը կասկածով է վերաբերվում
այդ չափանիշների հստակությանը: Հարցին դժվարացել է պատասխանել հարցվածնե-
րի 30%-ը (գծապատկեր 39):

Գծապատկեր 39. «Գիտական հետազոտությունների ղեկավար հանդիսանալու չափանիշ-
ներն արդյո՞ք հստակ սահմանված են և հիմնվում են մասնագիտական
կարողությունների, գիտելիքի, փորձի, ինչպես նաև օժանդակելու, առաջ-
ընթացը խթանելու, հետադարձ կապ ապահովելու հանձնառության վրա»
հարցի պատասխանները

Հ Ա Վ Ե Լ Վ Ա Ծ

ՀԱՐՑԱԹԵՐԹ

ՀՊՏՀ գիտահետազոտական գործունեության կարգավորման, իրականացման և խթանման վերաբերյալ հարցման

Հարգելի գործընկեր (հեղադրատու),

սույն հարցումն իրականացվում է ՀՊՏՀ-ում ԵՄ «Էրազմուս+» ՀԳԶ նախագծի «Հեղադրությունների կառավարման և բաց գիտության կարողությունների հզորացումը Մոլդովայի և Հայաստանի բուհերում (Minerva)» ծրագրի շրջանակում՝ Հեղադրողների եվրոպական խարտիայի 40 չափանիշներին ՀՊՏՀ-ի համապատասխանության գնահատման գիտահետազոտական ոլորտի ինքնավերլուծության նպատակով: Գիտահետազոտական ոլորտի ինքնավերլուծությունն անհրաժեշտ է Հեղադրողների համաեվրոպական հարթակին՝ EURAXESS-ին անդամակցելու համար: ՀՊՏՀ-ն ակնկալում է ստանալ գերազանցության աստիճան՝ նոր հնարավորություններ ստեղծելով հեղադրական ոլորտում միջազգային համագործակցության ընդլայնման համար:

Հարցումն անանուն է: Խնդրում ենք ժամանակ հատկացնել հարցաթերթը լրացնելու համար:

Խնդրում ենք նշել Ձեր սեռը՝

- կին
- տղամարդ

1. ՀՊՏՀ-ում կարևորվում են հեղադրական ազատության հիմնարար սկզբունքները (հեղադրական թեմաների, ուղղությունների, մեթոդաբանության ազատ ընտրություն, ազատ կամարտահայտություն՝ հաշվի առնելով ֆինանսական, էթիկական և այլ բնույթի սահմանափակումները):

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

2. Արդյո՞ք տեղյակ եք ՀՊՏՀ-ում և Ձեր հեղադրության ոլորտում գործող էթիկայի նորմերի մասին:

- Այո
- Ոչ

3. Արդյո՞ք հետևում եք դրանց:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ

- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

4. ՀՊՏՀ-ում իրականացվող գիտահետազոտական աշխատանքների կատարման ընթացքում պահպանվո՞ւմ են արդյոք գրագողության կանխարգելման և ակադեմիական էթիկայի մյուս կանոնները:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

Խնդրում ենք մատնանշել իրավիճակի շրկմանը նպաստող առաջարկություններ:

---

5. Տեղեկացվա՞ծ եք արդյոք Ձեր կողմից իրականացվող հետազոտությունների ոլորտի ռազմավարական նպատակների, հետազոտությունների իրականացման և ընթացիկ հաշվետվողականության գործընթացը կարգավորող իրավական նորմերի, ընթացակարգերի և սկզբունքների մասին:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

6. Արդյո՞ք տիրապետում եք հետազոտական գործընթացը կարգավորող իրավապայմանագրային դրույթներին (ազգային, ոլորտային, ինստիտուցիոնալ կարգավորումներ, մրավոր սեփականության իրավունք և այլն):

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

7. Արդյո՞ք համալսարանում գործում է հետազոտական գործունեության հաշվետվողականության թափանցիկ համակարգ՝ ներքին և արտաքին ֆինանսավորմամբ իրականացվող հետազոտությունների համար:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

8. Համալսարանն ապահովում է աշխատանքային պայմանների և տեղեկատվական անվտանգության պարզաճ մակարդակ:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո

- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

9. Արդյո՞ք ապահովում եք Ձեր կողմից իրականացված հեղափոխության արդյունքի փորձումը (իրագրելով), գործնական կիրառությունն ու առևտրայնացումը:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

10. Արդյո՞ք ապահովում եք Ձեր կողմից իրականացված հեղափոխության արդյունքի հասարակական հասանելիությունը՝ հանրամատչելի եղանակով:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

11. ՀՊՏՀ-ում խրախուսվում է ոչ խտրական վերաբերմունքը (սեռով, փարիքով, սեռական կողմնորոշմամբ, քաղաքական հայացքներով, սոցիալ-տնտեսական կարգավիճակով և այլնով պայմանավորված)

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

12. Հեղափոխողի գործունեությունը (հեղափոխություններ, դասախոսական գործունեություն, գիտական ղեկավարում, ազգային և միջազգային համագործակցություն, վարչական աշխատանք, հանրային իրազեկման գործունեություն, շարժունություն) ՀՊՏՀ-ի կողմից պարբերաբար և թափանցիկ կերպով գնահատվում է, և գնահատականները հաշվի են առնվում առաջխաղացման նպատակով:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

13. Հեղափոխողների աշխատանքի ընդունման գործընթացը, ներառյալ ասպիրանտուրայի ընդունելությունը, հիմնվում է հստակ սահմանված չափանիշների վրա, բաց է, թափանցիկ, արդյունավետ և միջազգային չափանիշներին համապատասխան:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

14. Աշխատանքի ընդունման հայտարարությունները, ներառյալ ասպիրանտուրայի ընդունելությունը, նկարագրում են պահանջվող ունակությունները և գիտելիքները, ինչպես նաև աշխատանքի պայմանները և գործառույթները, իսկ աշխատանքի հայտարարու-

թթան տրման և մրցոյթի անցկացման միջև ընկած ժամանակահատվածը դիմելու համար իրատեսական է:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

15. Աշխատանքի ընդունման՝ ներառյալ ասպիրանտուրայի ընդունելության համար պատասխանատու հանձնաժողովները որակյալ և հավասարակշռված կազմ ունեն (մասնագիտական կարողությունների, սեռային, մասնագիտական փորձի տեսակետից) և իրականացնում են թեկնածուների օբյեկտիվ գնահատում:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

16. Թափուր տեղերի համալրման* մրցոյթին մասնակցելիս, ներառյալ ասպիրանտուրայի ընդունելությունը, արդյո՞ք բավարար տեղեկություն ստացել եք ընդունելության չափանիշների և գործընթացի վերաբերյալ (թափուր տեղերի քանակ, կարիերայի հեռանկարներ, մրցոյթից հետո պատշաճ արձագանք՝ թեկնածուի թույլ և ուժեղ կողմերին և այլն):

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

17. ՀՊՏՀ-ում աշխատանքի ընդունման սահմանված պահանջներն արդյո՞ք բավարար են թեկնածուի հմտությունները, կարողությունները, փորձը և ձեռքբերումները առավելագույնս գնահատելու համար:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

18. ՀՊՏՀ-ում աշխատակիցների արեստավորման պահանջներն արդյո՞ք բավարար են վերջիններիս հմտությունները, կարողությունները, փորձը և ձեռքբերումներն առավելագույնս գնահատելու համար:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

19. Աշխատանքային գործունեության ընդհատումներից հետո ՀՊՏՀ-ն չի խոչընդոտում փվյալ աշխատակցի՝ աշխատանքի վերադարձը:

- Միանշանակ այո

- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ, բուհում խտրականություն է դրվում նման դեպքերում:
- Անձամբ եղել եմ հարկադրված աշխատանքային դադարում, սակայն դժվարանում եմ պատասխանել:
- Անձամբ չեմ եղել հարկադրված աշխատանքային դադարում, դժվարանում եմ պատասխանել:

20. Բուհի կողմից ճանաչվում և գնահատվում է միջոլորտային, միջգիտակարգային, աշխարհագրական շարժունության փորձառությունը:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

21. ՀՊՏՀ-ի կողմից արդյո՞ք ճանաչվում են հեղափոխողի ակադեմիական և մասնագիտական որակավորումները, այդ թվում՝ ոչ ֆորմալ կրթությունը հավաստող փաստաթղթերը:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

22. ՀՊՏՀ-ում կարիերայի առաջխաղացումը հիմնվում է մասնագիտական ձեռքբերումների և ոչ դրանց սուբյեկտիվ գնահատման վրա:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

23. ՀՊՏՀ-ն հեղափոխություններում ընդգրկվող հեղափոխողներին դիտարկում է որպես ոլորտի մասնագետների՝ անկախ նրանց կարգավիճակից (մագիստրոս, ասպիրանտ, թեկնածու, դոկտորանտ և այլն):

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

24. Գիտահեղափոխական աշխատանքների իրականացման համար ՀՊՏՀ-ում արդյո՞ք բավարար են տեխնիկական հագեցվածությունն ու ծրագրային ապահովվածությունը:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

- 25. Արդյո՞ք բուհում սահմանված աշխատանքային պայմանները հնարավորինս ճկուն են և թույլ են տալիս համարեղել լիարժեք անձնական կյանքն ու աշխատանքը՝ ներառյալ հատուկ կարիքավորների համար անհրաժեշտ պայմանները:**
- Միանշանակ այո
  - Ավելի շատ այո, քան ոչ
  - Ավելի շատ ոչ, քան այո
  - Միանշանակ ոչ
  - Դժվարանում եմ պատասխանել
- 26. Արդյո՞ք ՀՊՏՀ-ն հեղազոտողի աշխատանքային գործունեության համար ապահովում է կայունության և հուսալիության համապատասխան երաշխիքներ:**
- Միանշանակ այո
  - Ավելի շատ այո, քան ոչ
  - Ավելի շատ ոչ, քան այո
  - Միանշանակ ոչ
  - Դժվարանում եմ պատասխանել
- 27. Արդյո՞ք հեղազոտական գործունեության համար ՀՊՏՀ-ի կամ հեղազոտությունը ֆինանսավորող կազմակերպությունների կողմից փորձադրվում են արդար և գրավիչ ֆինանսավորման պայմաններ և սոցիալական ապահովության երաշխիքներ:**
- Միանշանակ այո
  - Ավելի շատ այո, քան ոչ
  - Ավելի շատ ոչ, քան այո
  - Միանշանակ ոչ
  - Դժվարանում եմ պատասխանել
- 28. Համալսարանական գործունեության կրթական, գիտահեղազոտական, վարչական, ուսումնասովորական և այլ ոլորտներում արդյո՞ք պահպանվում է գենդերային հավասարակշռությունը:**
- Միանշանակ այո
  - Ավելի շատ այո, քան ոչ
  - Ավելի շատ ոչ, քան այո
  - Միանշանակ ոչ
  - Դժվարանում եմ պատասխանել
- 29. Արդյո՞ք ՀՊՏՀ-ի կողմից կարևորվում է միջոլորտային, միջգիտակարգային, աշխարհագրական շարժունությունը՝ որպես մասնագիտական առաջխաղացման հնարավորություն և ամրագրված է ռազմավարության մեջ:**
- Միանշանակ այո
  - Ավելի շատ այո, քան ոչ
  - Ավելի շատ ոչ, քան այո
  - Միանշանակ ոչ
  - Դժվարանում եմ պատասխանել
- 30. Արդյո՞ք ՀՊՏՀ հեղազոտական գործունեության բոլոր մակարդակներում գործում են մասնագիտական առաջընթացի շարունակական ապահովման, աջակցության ու խորհրդատվության կառուցակարգեր (սկսնակից մինչև փորձառու հեղազոտող):**
- Միանշանակ այո
  - Ավելի շատ այո, քան ոչ

- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

31. Արդյո՞ք Ձեր հեղափոխական գործունեության արդյունքների նկատմամբ պաշտպանված է մտավոր սեփականության իրավունքը:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

32. Արդյո՞ք ՀՊՏՀ-ի կողմից խրախուսվում է համահեղինակությամբ հեղափոխական աշխատանքը (այդ թվում՝ ազդեցության գործակից ունեցող ամսագրերում հրապարակումները):

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

33. Արդյունավե՞ր եք համարում ծանրաբեռնվածության առկա բաշխումը աշխատանքի հեղափոխական ու դասավանդման բաղադրիչների միջև:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

34. Ըստ Ձեզ՝ պարզա՞ծ ընթացք փրվում է արդյոք հեղափոխողի կողմից ներկայացված բողոքներին:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

35. ՀՊՏՀ-ում Ձեր մասնակցությամբ կառավարման մարմիններում որոշումների կայացմանն առնչվող Ձեր կողմից ներկայացվող առաջարկություններն ունենո՞ւմ են արդյոք պարզա՞ծ ընթացք:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

36. Արդյո՞ք արդյունավե՞ր եք գնահատում գիտական ղեկավար-հեղափոխող հարաբերությունները, դրանք կառուցողակա՞ն են, քննարկումներն իրականացվո՞ւմ են պարբերաբա՞ր՝ համաձայն ժամանակացույցի, և առկա՞ է հեղադարձ կապ՝ նպաստելով հեղափոխողի կարիերայի առաջընթացին:

- Միանշանակ այո

- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

37. Արդյո՞ք տարբեր գիտական միջոցառումներին կանոնավոր կերպով մասնակցությունը (այդ թվում՝ ֆորմալ ուսուցում, գիտաժողովներ, աշխատաժողովներ, էլեկտրոնային ուսուցում) նպաստում է հետազոտողի հմտությունների ու կարողությունների ընդլայնմանը:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

38. Արդյո՞ք ՀՊՏՀ-ն պարբերաբար կազմակերպում է հետազոտական հմտությունների և մասնագիտական կարողությունների շարունակական զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

39. Գիտական հետազոտությունների ղեկավար հանդիսանալու չափանիշներն արդյո՞ք հստակ են սահմանված և հիմնվում են մասնագիտական կարողությունների, գիտելիքի, փորձի, ինչպես նաև օժանդակելու, առաջընթացը խթանելու, հետադարձ կապ ապահովելու հանձնառության վրա:

- Միանշանակ այո
- Ավելի շատ այո, քան ոչ
- Ավելի շատ ոչ, քան այո
- Միանշանակ ոչ
- Դժվարանում եմ պատասխանել

Շնորհակալություն հարցմանը մասնակցելու համար:

